

Verbreden, verdiepen en versterken

voor optimale ontwikkelingskansen voor
kinderen

Ondersteuningsplan Sine Limite 2018-2022

juni 2018

Vooraf

Ondersteuningsplan 2018-2022

Dit is het tweede Ondersteuningsplan dat wij uitvoeren als Sine Limite: het samenwerkingsverband passend primair onderwijs in gemeente Deventer. 'Wij' zijn alle samenwerkende scholen, schoolbesturen en het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite.

Afgelopen vier jaar hebben wij geïnvesteerd in de duurzame ontwikkeling van passend onderwijs. Dat is goed gelukt – uit diverse monitors blijkt dat het goed gaat met passend onderwijs. Ook de Inspectie van het Onderwijs is tevreden.

Belangrijker nog: met onze ketenpartners in jeugdhulp, jeugdzorg, welzijn en leerplicht lukt het ons steeds beter om kinderen en hun gezinnen snel en vanuit één visie en aanpak te helpen. Routes, procedures en werkprocessen 'staan' en we kunnen ieder kind een passende onderwijsplek bieden voor zijn optimale ondersteuning.

Positief is ook dat wij met elkaar steeds meer oog krijgen voor preventie: voorkomen dat kinderen extra of intensieve ondersteuning nodig hebben. Dit laatste willen wij de komende vier jaar nog meer verankeren in onze manier van werken. Passend onderwijs moet nog normaler worden dan het al is.

Hoe wij dat met kinderen, ouders en ketenpartners willen bereiken, leest u in dit Ondersteuningsplan 2018-2022.

Titia Vollema
directeur-bestuurder Sine Limite
Deventer, juni 2018

- Onze missie, visie en plannen staan ook op één overzichtelijke poster en vind je samengevat terug in een handzaam boekje voor onderwijsprofessionals, ouderplatform en medezeggenschapsraden.
- Hóe wij onze plannen gaan realiseren, wordt uitgewerkt in ons jaarplan en bijbehorende actieplannen – in dit Ondersteuningsplan focussen wij op wát wij willen bereiken.
- Dit Ondersteuningsplan is gemaakt met en afgestemd met intern begeleiders, directeuren, schoolbestuurders, stuurgroep, leerlingen (Leerlingenraad), ouders (via het Ouderplatform), medewerkers van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite, onze ketenpartners en gemeente.
- De Ondersteuningsplanraad stemde in juni 2018 in met dit Ondersteuningsplan.
- Met de gemeente Deventer is op overeenstemming gericht overleg gevoerd.

1 Inhoud

Leeswijzer

Vooraf	2
1 Inhoud.....	3
Missie, visie en vertrekpunt	
2 Waar staan wij voor?	4
Korte terugblik op 2014-2018	
3 Waar staan we nu?	7
Verbreden, verdiepen en versterken	
4 Onze koers richting 2022.....	12
Ambities 2022, monitoring en kwaliteitszorg	
5 Onze ambities.....	18
Doorlopende ontwikkelingslijn, ondersteuningsstructuur, dekkend aanbod, leerrecht	
6 Hoe organiseren wij ondersteuning?	25
Organisatie, bestuur en medezeggenschap	
7 Scholen en Sine Limite in beeld	30
Verdeling ondersteuningsbudget en verantwoording	
8 Ondersteuningsmiddelen	35
Werkprocessen, routes en regelingen	
9 Bijlagen	38

- 'Wij' staat voor de samenwerkende onderwijsteams van de scholen, de schoolbesturen en het kennis- en dienstencentrum. Worden individuele partners uit het samenwerkingsverband bedoeld, dan staan die apart genoemd.
- Vanwege de leesbaarheid spreken we in dit plan over het kind als 'hij', uiteraard bedoelen we daarmee ook 'zij'. We spreken in dit plan vooral over 'kind' in verband met het voor ons zo belangrijke partnerschap met ouders, waar het specifiek gaat over het kind op school schrijven we leerling.

2.2 **Missie: optimale ontwikkelingskansen**

Met kinderen, hun ouders en ketenpartners werken wij in ons samenwerkingsverband als scholen, schoolbesturen en kennis- en dienstencentrum aan optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen in de gemeente Deventer.

2.3 **Visie: zo normaal mogelijk**

Ieder kind moet zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Dus moet ieder kind naar de basisschool kunnen gaan die qua identiteit, onderwijsvorm en schoolprofiel het beste bij hem en zijn ouders past. Deze overtuiging is leidend voor ons werk.

Wij bieden zodanige onderwijskwaliteit, dat wij ieder kind in Deventer samen de beste ontwikkelingskansen geven. Wij investeren in het jonge kind, voor een goede start op de basisschool. Door op het goede moment onderwijsondersteuning te bieden, voorkomen wij dat 'signalen' problemen worden.

Samen hebben wij op alle ondersteuningsvragen een passend antwoord en wij voelen ons verantwoordelijk voor alle kinderen in ons samenwerkingsverband. Hoe dat antwoord eruit ziet bespreken we met kind, ouders, onderwijsprofessionals, experts en ook met onze ketenpartners.

Wij kijken naar wat wél lukt, wat wél mogelijk is en hoe wij de kracht van kinderen kunnen versterken. Wij ondersteunen een kind en zijn gezin - in goede samenwerking met onze ketenpartners - in alle leefdomeinen in hun eigen, normale leven. Wij willen daarin samen zó goed worden, dat op de langere termijn ieder kind zich optimaal ontwikkelt op de basisschool.

Juist omdat ieder kind recht heeft op optimale ontwikkelingskansen, bewaken wij zijn leerrecht. In Deventer zit dus geen kind thuis dat op school zou moeten zitten.

Kind, ouders, onderwijsprofessionals en ketenpartners kunnen rekenen op de expertise, het advies, de diensten en ondersteuning van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite. Dat bewaakt het belang van het kind en zijn recht op passend onderwijs.

2.4 **Ons vertrekpunt: samen het normale leven versterken idem**

Onderwijs gaat over de toekomst. Kinderen leren op school taal en rekenen, maar ook de (persoonlijke) vaardigheden die zij nodig hebben voor hun verdere leven. Wij willen graag dat zij voldoende veerkracht en vaardigheden ontwikkelen om het gewone leven - met al zijn kansen, uitdagingen, avonturen en soms ook problemen – goed aan te kunnen. En dat kinderen met hun talenten en binnen hun mogelijkheden een betekenisvol en zelfredzaam bestaan op kunnen bouwen.

Met de meeste leerlingen op de Deventer basisscholen gaat het goed. Zij ontwikkelen zich thuis en op school. Zij spelen in de buurt, sporten, maken muziek, hebben hobby's en/of zijn online actief. Minstens zo belangrijk: deze kinderen kunnen terugvallen op hun ouders, leraren, vrienden, familie en/of burens. Juist deze belangrijke basis willen wij – met onze ketenpartners – verder versterken. Een kind dat kan rekenen op een sterk netwerk om hem heen, lukt het namelijk meestal goed om (met dat netwerk) op eigen kracht zijn weg te vinden.

Is bij het opgroeien professionele ondersteuning nodig, dan willen we er graag - net als binnen de basisondersteuning op school - snel bij zijn. Op tijd de juiste hulp of ondersteuning bieden, liefst in de eigen omgeving, voorkomt dat (ontwikkeling)problemen ontstaan, of verergeren. We kijken wat een kind nodig heeft om zich goed te ontwikkelen, wie die (tijdelijke) extra ondersteuning kan bieden en hoe dit het beste kan in het dagelijkse leven van een kind.

- We gaan er vanuit dat 95 procent van de leerlingen in de basisondersteuning onderwijs volgt, waarvan 15 procent geholpen wordt met lichte preventieve interventies. Voor de overige 5 procent van de leerlingen is extra ondersteuning nodig.
- In Deventer werken onderwijs, jeugdhulp, jeugdzorg en gemeente samen aan de versterking van het normale leven. Passend onderwijs is daar onderdeel van. Zie voor meer info de notitie Preventie Jeugd: Het normale leven versterken, gemaakt door Raster Welzijn, GGD-IJsselland, Samenwerkingsverband VO Deventer en Sine Limite in opdracht van gemeente Deventer en Centrum voor Jeugd en Gezin.

De notitie is een uitwerking van het gemeentelijk jeugdbeleid Van Wieg naar Werk 4.0. De gemeente wil dat kinderen en jongeren veilig en gezond opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en nu en later naar vermogen meedoen in de maatschappij. Meer info via deventer.nl/leven/jeugd-onderwijs/opgroeien-in-deventer.

- Wij volgen de Lokale Educatieve Agenda en voeren met gemeente Deventer Op overeenstemminggericht overleg over het Ondersteuningsplan, ondersteuning aan leerlingen, de integrale aanpak van onderwijs en jeugdhulp en leerlingenvervoer.

Korte terugblik op 2014-2018

3 Waar staan we nu?

De titel van ons vorige Ondersteuningsplan 2014-2018 was: **passend onderwijs duurzaam verder ontwikkelen. Dat is precies wat we sinds de invoering van de Wet passend onderwijs in Deventer hebben gedaan. Scholen en schoolbesturen werkten al intensief samen en op die basis is doorgebouwd.**

3.1 VVE heeft een stevige basis

De samenwerking tussen scholen en kindercentra is afgelopen jaren flink versterkt, net als de doorgaande lijn tussen voorschool en 'vroegschool'.

Peuters krijgen voorschoolse educatie in reguliere kindercentra en VVE-kindercentra, voor kleuters is er vroegschoolse educatie in groep 1 en 2 van de basisschool. Gemeente Deventer voert de regie over VVE en subsidieert het kenniscentrum VVE, dat is ondergebracht bij ons samenwerkingsverband.

Elk jaar meten we het bereik en effect van VVE. Daaruit blijkt al een aantal jaren dat VVE de ontwikkeling van kinderen goed doet. Van alle peuters met een VVE-toekenning, maakt 98 procent gebruik van VVE. Hun vaardigheidsgroei ligt (ver) boven het landelijk gemiddelde.

Uit de monitor blijkt ook dat de vaardigheidsgroei van kleuters die naar een VVE-kindercentrum gaan, groter is dan van kleuters die naar een regulier kindercentrum gaan. Het nieuwe beleidsplan VVE 2017-2021 zet daarom in op de kindcentra van de toekomst. Hierin werken kindercentra, scholen, jeugdhulp, welzijn, sport en cultuur op dorps- of wijkniveau samen.

Belangrijke doelen voor de komende jaren zijn: hoge pedagogische en didactische basiskwaliteit van pedagogisch medewerkers en leraren, werken vanuit een gedeelde visie op de ontwikkeling van het jonge kind, de kennis over VVE vergroten, maximale ouderbetrokkenheid en investeren in een doorgaande lijn in ondersteuning (van voorschool naar vroegschool).

- Het Beleidsplan VVE 2017-2021 wordt in 2018 in de gemeenteraad van Deventer besproken en staat als concept op onze site: www.sinelimate.nl/vve.

3.2 Passend onderwijs 'staat', maar we kunnen nog beter

Hoe staat het ervoor met passend onderwijs in Deventer? Voelen leraren, intern begeleiders en directeurs zich voldoende ondersteund bij het bieden van passend onderwijs? Dit soort vragen is onderzocht via een zogenoemde Quickscan*, twee jaar na de invoering van passend onderwijs.

Goed nieuws: onderwijsteams geven passend onderwijs conform het Ondersteuningsplan. Het kennis- en dienstencentrum – denk aan de inzet van experts op de scholen en scholing - wordt gewaardeerd. De verbeterpunten nemen we mee in dit Ondersteuningsplan:

- onderwijsteams kunnen leerlingen meer betrekken bij hun eigen ontwikkeling(spectief)
- de schoolinrichting en -materialen zijn nog onvoldoende passend om goed passend onderwijs te geven
- leraren moeten meer weten over basisondersteuning, de doorlopende ontwikkelingslijn en de doelen van passend onderwijs
- onderwijsteams zijn wel samen verantwoordelijk voor passend onderwijs aan ieder kind in Deventer, maar dit beleven zij nog onvoldoende

* Een laag percentage leraren vulde de Quickscan in waardoor resultaten voor deze groep wellicht niet representatief zijn.

- Zie de factsheet en de volledige rapportage Quickscan sinelimite.nl/diensten/onderwijs/quickscan-sine-limite-2016.

3.3 Verschillen in kwaliteit nog te groot

Al gaat het in zijn algemeenheid goed met passend onderwijs in Deventer, toch is het verschil in kwaliteit tussen de samenwerkende scholen een belangrijk aandachtspunt. Dit blijkt onder meer uit de monitor die we twee keer per jaar doen.

Er zijn nog (te) grote verschillen in de kwaliteit in wat de school biedt in de doorlopende ontwikkelingslijn, in de kwaliteit van het onderwijs en in de communicatie met kind en ouders.

3.4 Onderwijs en jeugdhulp: samen het normale leven versterken

Sinds de gemeente in 2015 verantwoordelijk werd voor de jeugdzorg, zoeken 'onderwijs' en 'jeugdhulp' elkaar steeds meer op. Zo schuiven gezinscoaches zo nodig aan bij overleggen. Onderwijs én jeugdhulp zijn nu toe aan een volgende stap – samen met andere ketenpartners willen wij het normale leven versterken (zie ook 2.3 in dit Ondersteuningsplan). Niet alleen thuis, maar ook in de scholen.

3.5 Communicatie met ouders en ouderbetrokkenheid

Op basis van de monitor en de Quickscan, drie jaar werkervaring met passend onderwijs en actuele ontwikkelingen, is het kennis- en dienstencentrum in 2017 op 'communicatiereis' gegaan met het Sineteam en het Ouderplatform.

Welke stappen doorlopen een kind en zijn ouders van consultatiebureau tot en met de basisschool? Wat zijn nu (communicatie)momenten met veel impact voor kind en ouders? Hoe beleven zij die? De belangrijkste opbrengsten:

- communiceren over passend onderwijs kan en moet eerder in (of zelfs voor) de schoolloopbaan van kinderen – zeker als we preventief willen werken
- ouders moeten het kennis- en dienstencentrum niet alleen via hun kindercentrum of basisschool kunnen vinden, maar ook rechtstreeks
- de basiscommunicatie tussen kind – ouders – school kan nog beter
- kinderen moeten van jongs af aan veel meer betrokken worden bij hun eigen ontwikkeling en gesprekken daarover
- onze (passend onderwijs)taal kan simpeler en 'normaler'
- ook 'nazorg' is belangrijk: hoe gaat het nu met kind en ouders, na extra ondersteuning, een traject, arrangement of plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs?

Met de uitkomsten kunnen wij de onderwijskwaliteit (en daarmee van passend onderwijs) verder versterken. Sine Limite heeft inmiddels ook een aantal bijeenkomsten georganiseerd over Ouderbetrokkenheid 3.0, dat sterk uitgaat van gelijkwaardig partnerschap en vraaggerichte communicatie: hoe willen ouders graag in contact zijn en blijven met scholen? Hoe communiceren scholen met ouders?

3.6 Scholenvisie Deventer

Ontwikkelingen in demografie (minder kinderen in Deventer), samenleving en onderwijs hebben hun gevolgen voor huisvesting van scholen. De Deventer basisscholen en Sine Limite hebben samen gekeken naar de toekomst: wat hebben kinderen, ouders en dorpen en wijken nodig?

Het gezamenlijke antwoord staat in de Scholenvisie. De rode draad: we zetten in op kindvoorzieningen in dorpen en wijken. Voorschoolse educatie, basisschool en opvang vormen de kern, aangevuld met alles wat kinderen van 0 tot 13 in een dorp of wijk nodig hebben voor hun ontwikkeling. Denk aan ondersteuning, zorg, welzijn, cultuur en sport.

- Zie de Scholenvisie Primair Onderwijs Deventer van de Deventer schoolbesturen en het bestuur van ons samenwerkingsverband op deventerscholen.nl.

3.7 Hoeveel kinderen in het basisonderwijs en het speciaal (basis)onderwijs?

Een 'sterke' basisondersteuning die aansluit bij - en zo nodig wordt aangepast aan - wat kinderen nodig hebben – zou ervoor moeten zorgen dat voor niet meer dan 5 procent intensieve ondersteuning nodig is voor een optimale ontwikkeling.

Dit lukt nog niet op elke basisschool in ons samenwerkingsverband. Al zijn er ook basisscholen die hun basisondersteuning al zeer uitgebreid aanbieden.

Het lukt steeds beter om kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden, zonder dat speciaal (basis)onderwijs nodig is. Het aantal arrangementen op de basisschool neemt toe en het aantal terugplaatsingen van Panta rhei (speciaal basisonderwijs) naar de basisschool, stijgt. Het leerlingenaantal van Panta rhei lijkt te stabiliseren.

Overzicht speciaal basis onderwijs

Leerlingen	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17
streefcijfers				
streefaantal speciaal basisonderwijs	246	240	233	232
streefdeelname %	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
werkelijke cijfers				
basisonderwijs	9.230	8.986	8888	8686
speciaal basisonderwijs	243	246	263	298 (incl. 35 sbo+)
>2% leerlingen	55	54	85	89
deelname %	2,56%	2,66%	2,87%	3,3%

- Toelichting: Het speciaal basisonderwijs wordt rechtstreeks betaald door de landelijke overheid voor 2 procent van het aantal leerlingen van het samenwerkingsverband. Zitten er meer leerlingen in het speciaal basisonderwijs, dan betaalt de landelijke overheid alleen het basisdeel voor deze leerlingen en moet het samenwerkingsverband het zogenoemde zorgdeel betalen. De hoogte van dit bedrag wordt jaarlijks vastgesteld. In de rij >2% leerlingen staat het aantal leerlingen waarvoor het samenwerkingsverband het wettelijk zorgdeel aan Panta rhei moet betalen.

In totaliteit krimpt het speciaal onderwijs. De daling gaat sneller dan wij hadden gedacht en ligt onder het landelijk gemiddelde. Op 1 januari 2017 nam Panta rhei 56 leerlingen en medewerkers van de Ambelt over. Deze kinderen krijgen nu een arrangement in de vorm van een sbo+ groep met een intensief jeugdhulpaanbod in de school. Los hiervan daalt het totaal aantal leerlingen in het speciaal onderwijs.

De Linde – (voortgezet) speciaal onderwijs voor leerlingen met een verstandelijke of meervoudige beperking – groeide afgelopen jaren licht: het aantal leerlingen lijkt nu te stabiliseren.

Overzicht speciaal onderwijs

Leerlingen	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17
streefcijfers				
streefaantal speciaal onderwijs	203	196	193	181
streefdeelname %	2,2%	2,1%	2,2%	2,0%
werkelijke cijfers				
aantal leerlingen speciaal onderwijs	193	187	181	120
deelname % swv	2,04%	2,03%	1,99%	1,33%

- Toelichting: het speciaal onderwijs wordt door de landelijke overheid betaald. Het samenwerkingsverband ontvangt hiervoor een budget. Voordat dit bedrag wordt overgemaakt, wordt het geld dat het speciaal onderwijs ontvangt in mindering gebracht op het budget van de samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband betaalt dus het volledige bedrag voor alle leerlingen in het speciaal onderwijs (het basisdeel én het zorgdeel). Deze bedragen worden jaarlijks landelijk vastgesteld.

Verbreiden, verdiepen en versterken

4 Onze koers richting 2022

Gaan we het allemaal anders doen, op weg naar 2022? Nee. Wat al goed gaat, gaan wij de komende vier jaar verbreiden, verdiepen, versterken en waar nodig verbeteren. Basis daarvoor is onze missie: ieder kind optimale ontwikkelingskansen bieden. Liefst op de basisschool.

4.1 Visie op passend onderwijs aangescherpt

Op basis van gesprekken met kinderen, ouders, onderwijsteams, intern begeleiders, schooldirecteuren, klankbordgroepen, schoolbesturen, het Sineteam en onze ketenpartners, is de visie voor de komende jaren aangescherpt (zie 2.3).

Wij willen dat ieder kind in Deventer zo normaal mogelijk kan opgroeien. Daarom werken wij er op de langere termijn naartoe dat ieder kind zich op de basisschool optimaal kan ontwikkelen en dáár de ondersteuning krijgt die hij nodig heeft. Is (veel) extra ondersteuning nodig? Dan brengen we die zoveel als mogelijk naar het kind in zijn eigen school en wijk.

De stappen die wij vanuit dit Ondersteuningsplan richting 2022 zetten, komen voort uit deze visie. Ook focussen wij nog meer op preventie. Daarmee sluiten wij aan op de gemeentelijke, preventieve werkwijze: het kind in/en zijn normale leven versterken.

4.2 Ondersteuningsstructuur blijft zo

Ieder kind in ons samenwerkingsverband kan een doorlopende ontwikkelingslijn volgen. Elke school heeft daarvoor een eigen doorlopende onderwijslijn (DOL). Die structuur (zie bijlage 9.3) werkt prima en blijft zoals die nu is.

➤ Zie ook hoofdstuk 6: Hoe organiseren wij ondersteuning?

4.3 VVE integreren in basisondersteuning en kindvoorzieningen

Kinderen laten een grotere vaardigheidsgroei zien in VVE-kindercentra, dan in reguliere kindercentra. Wij willen VVE-kennis en VVE-ervaring breder verspreiden en integreren in de basisondersteuning van kindercentra en basisscholen.

Ook moet voor- en vroegschoolse educatie een plek krijgen in de kindvoorzieningen in dorpen en wijken. Kenniscentrum VVE helpt kindercentra en basisscholen vanuit Sine Limite daarbij: zo verstevigen we de doorgaande ontwikkelings- en onderwijslijn van kinderen vanaf 2 jaar. We blijven het bereik en effect van VVE monitoren.

Peuters met een verstandelijke en/of meervoudige beperking willen we ook in beeld hebben en zo vroeg mogelijk ondersteuning en stimulering bieden.

4.4 Optimale ontwikkelingskansen bieden op de basisschool

In ons samenwerkingsverband gaat 95 procent van de kinderen naar de basisschool, met of zonder extra ondersteuning. Dat houden we zo. We

werken ernaar toe dat het percentage kinderen dat nu nog naar het speciaal (basis)onderwijs gaat (5 procent bij de start van dit plan), daalt.

Afgelopen jaren zijn leraren steeds deskundiger geworden in het bieden van basisondersteuning. Dit betekent dat zij snel inspelen op signalen als er 'iets' is dat de ontwikkeling van een kind dreigt te belemmeren. Zij stemmen hun aanpak en onderwijs goed af op de ondersteuningsvraag van een kind.

Ook worden onderwijsteams steeds vaardiger in het bieden van extra ondersteuning. Komende planperiode kijken we hoe we onze extra ondersteuning kunnen verdiepen en verbreden, zodat minder kinderen naar het speciaal (basis)onderwijs hoeven te gaan.

Dit betekent dat extra ondersteuning en kindbegeleiding mogelijk 'intensiever' worden, maar wel zoveel mogelijk op de basisschool. Anders gezegd: we brengen expertise naar het kind en zijn onderwijsteam op de basisschool, zodat het kind niet naar de speciale (basis)school hoeft te gaan. Dit kunnen wij niet alleen: hiervoor hebben wij onze ketenpartners in jeugdhulp en zorg hard nodig, ook in onze basisscholen.

Plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs is altijd tijdelijk: zo mogelijk stappen kinderen over naar de basisschool en krijgen dáár basisondersteuning of extra ondersteuning.

- we breiden het aantal 'overstappers' naar de basisschool de komende planperiode uit en investeren in een goede overdracht en begeleiding naar/in het basisonderwijs
- in kindcentrum Borgele werken basisschool de Borgloschool, kinderopvang Partou, orthopedagogisch dagcentrum 't Lantaarntje en De Linde voor speciaal onderwijs aan kinderen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking samen. Komende planperiode gaan 'onderwijs' en 'zorg' in het kindcentrum intensiever samenwerken, voor optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen van het kindcentrum en mogelijk nieuwe doelgroepen
- we werken al samen met specialistische partners om ook kinderen met een visuele of auditieve beperking, epilepsie of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden zo normaal mogelijk naar school te laten gaan. Deze samenwerking integreren we de komende planperiode in de doorlopende onderwijslijn (DOL)

Experts van het kennis- en dienstencentrum ondersteunen, adviseren en coachen onderwijsteams komende planperiode bij de verdere versterking, verbreding en verdieping van de ondersteuning die zij kinderen bieden.

Samengevat:

- verbreden we onze (al brede) basisondersteuning – dat wat nu extra ondersteuning heet, integreren we in de basisondersteuning die scholen samen bieden
- verbreden we onze extra ondersteuning – dat wat nu intensieve ondersteuning heet, wordt meer geïntegreerd in extra ondersteuning die scholen samen bieden
- bieden we extra ondersteuning zoveel mogelijk aan in de basisschool en als dit niet mogelijk is tijdelijk (of deels) in het speciaal (basis)onderwijs¹
- kijken we altijd eerst naar wat andere basisscholen kunnen bieden als de huidige basisschool geen antwoord heeft op de ondersteuningsvraag van een kind, vóór we speciaal (basis)onderwijs overwegen
- laten we kinderen in het speciaal (basis)onderwijs zo mogelijk (weer) overstappen naar de basisschool van hun keuze
- stemmen we het ondersteuningsaanbod steeds af op wat (toekomstige) leerlingen en hun ouders thuis en in de wijk nodig hebben. Hierbij gaat speciale aandacht naar kinderen tussen 2 en 4 jaar met een verstandelijke en/of meervoudige beperking
  - Lees meer in hoofdstuk 6: Hoe organiseren wij ondersteuning?

4.5 Wat willen wij verder versterken?

Onderwijskwaliteit: van basisarrangement naar goed

Alle basisscholen in Deventer (met uitzondering van één) hebben nu een basisarrangement en dat geldt ook voor het samenwerkingsverband. Elke school houdt (minimaal) zijn basiskwaliteit op orde. Hiermee bedoelen wij de kwaliteit volgens ‘de wet’ waarop de Inspectie van het Onderwijs toeziet. Wij doen er komende ondersteuningsplanperiode een schep bovenop en streven naar méér. Onze scholen gaan voor een ‘goed’ van de inspectie. Als samenwerkingsverband doen we dat ook.

Scholen en schoolbesturen werken permanent aan:

- onderwijskwaliteit
- communicatiekwaliteit (ouderbetrokkenheid, oudercommunicatie, de kwaliteit van gesprekken)
- kwaliteit basisondersteuning (snel signaleren, de kwaliteit van het Persoonlijk Ontwikkel Plan en Ontwikkelingsperspectief, afspraken nakomen, et cetera)

---

¹ We nemen afscheid van de term ‘intensieve’ ondersteuning en spreken alleen nog over basisondersteuning of extra ondersteuning (op de basisschool of in het speciaal (basis)onderwijs).

Aanpak verschuift van individu naar groep en team

Was ondersteuning afgelopen jaren vooral gericht op het individuele kind, nu kiezen we ook meer voor een groeps- en school-brede aanpak. Was het scholingsaanbod afgelopen jaren vooral gericht op individuele professionals, nu komt er meer teamscholing op maat.

Meer maatwerkarrangementen

We bieden meer maatwerkarrangementen, zodat kinderen met de juiste (extra) ondersteuning kunnen overstappen naar de basisschool, of bijvoorbeeld deels naar de basisschool kunnen. Of er kunnen blijven, met extra ondersteuning. We blijven doen wat nodig is voor een kind: zijn optimale ontwikkelingskansen staan voorop.

Werken aan draagvlak en gezamenlijke verantwoordelijkheid

Onderwijsteams van de samenwerkende scholen in ons samenwerkingsverband zijn samen verantwoordelijk voor goed en passend onderwijs aan alle kinderen. Dat beleven zij nog niet altijd zo. Ook is meer kennis nodig over onderwijsondersteuning, passend onderwijs en de doorlopende ontwikkelingslijn. Samen met schoolbesturen werkt het kennis- en dienstencentrum de komende planperiode aan nog meer draagvlak voor en kennis over passend onderwijs.

Kind meer betrekken bij zijn ontwikkeling, partnerschap met ouders

Niet praten over, maar met een kind. Dat wordt in ons samenwerkingsverband op elke school de norm.

Sommige scholen voeren al tien minutengesprekken met kinderen, gaan met ze in gesprek over hun portfolio of betrekken ze op andere wijze bij hun ontwikkeling. Komende planperiode verdiepen we de kwaliteit van de gesprekken met kinderen over hun ontwikkeling: op elke school is ieder kind betrokken bij zijn ontwikkeling, ondersteuning en Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP). Op welke manier de school dit organiseert, staat in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP).

We investeren in écht partnerschap met ouders. Wij gaan verder dan 'informerend' en nemen de kennis, visie en ideeën van ouders over de ontwikkeling van hun kind serieus. Wij maken een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) en een Ontwikkelingsperspectief (OPP) standaard samen met ouders.

We zorgen daarnaast voor goede, toegankelijke en begrijpelijke informatie over passend onderwijs voor kind en ouders. Ouders moeten het kennis- en dienstencentrum goed en op tijd weten te vinden.

- Het Leerlingplatform en het Ouderplatform denken op het niveau van het samenwerkingsverband met ons mee. Meer info op onze site.

Nog meer focus op preventief werken

Wij hebben al veel aandacht voor preventief werken en dit verdiepen wij, door met onze ketenpartners te focussen op versterking van het normale leven. Ook willen wij er nóg eerder bij zijn, om te voorkomen dat 'signalen' problemen worden.

Wij:

- durven creatief te zijn en kijken zo nodig verder dan protocollen of vertrouwde werkwijzen - ondersteuning en/of hulp is vaak dichtbij te vinden
- doen op tijd wat nodig is - 'kleine' interventies kunnen al veel rendement hebben, maar soms is meteen meer nodig voor een optimale ontwikkeling
- betrekken kind en ouders bij het POP (zie ook hierboven)
- bieden ondersteuning en oplossingen zoveel mogelijk in het normale leven
- werken samen met ketenpartners - samen ondersteunen we in alle leefdomeinen en bereiken zo meer
- maken samen met kindercentra, basisscholen en ketenpartners de vele ondersteuningsmogelijkheden eerder en beter bekend bij ouders, zodat wij ondersteuningsvragen hopelijk eerder en 'lichter' kunnen beantwoorden

Bij versterking van het normale leven gebruiken wij (net als onze ketenpartners in Deventer) de top tien van beschermende factoren als kapstok voor ons werk:

1. een sterke sociale binding (emotionele band/sociale relaties gezin, vrienden, school, wijk)
2. kansen voor betrokkenheid en meedoen (kan een kind een gewaardeerde bijdrage leveren aan de verbanden waar hij deel van uitmaakt?)
3. duidelijke normen en waarden voor positief gedrag (worden die nageleefd in de omgeving?)
4. erkenning en waardering voor positief gedrag (krijgt een kind dit voldoende?)
5. steun belangrijke volwassenen in de omgeving (heeft een kind rolmodellen of directe emotionele steun, van anderen dan zijn ouders?)
6. constructieve tijdsbesteding (kan een kind meedoen met activiteiten, sport, et cetera?)
7. competenties (beschikt een kind over voldoende sociale, emotionele en gedragscompetenties?)
8. cognitieve vaardigheden (hoe zit het met logisch en analytisch denken, lees- en rekenvaardigheden?)
9. schoolmotivatie (wat is de persoonlijke overtuiging van een kind, wat zijn zijn waarden en vaardigheden en hoe worden die beïnvloed door ouderbetrokkenheid en normen en waarden in het sociale netwerk?)
10. positieve identiteit (hoe ziet een kind zichzelf in relatie tot de toekomst, eigenwaarde en gevoel van persoonlijke effectiviteit?)

- Deze top tien is in kaart gebracht door het Nederlands Jeugd Instituut en is de basis voor de Deventer aanpak voor versterking van het normale leven.

Cruciaal: goede condities om ambities te realiseren

Onze ambities zijn hoog en dat is nodig als wij kinderen ook in de toekomst optimale ontwikkelingskansen willen blijven bieden. Realisatie van die ambities vraagt veel van ons allemaal en zéker van de leraren die passend onderwijs dagelijks in praktijk brengen in hun klassen – met ondersteuning van andere professionals binnen en buiten de school. Dit lukt alleen als de noodzakelijke randvoorwaarden op orde zijn, met speciale aandacht voor leraren en andere professionals in de scholen, die voldoende toegerust en uitgerust hun werk moeten kunnen doen. Zie voor alle condities 5.2 in dit plan.

Samen verantwoordelijk vanuit ieders eigen rol

Als onderwijs en jeugdhulp hebben wij elkaar (en andere ketenpartners) hard nodig. Wij zijn en voelen ons er samen verantwoordelijk voor dat het goed gaat met kinderen in Deventer en werken samen aan één aanpak (zie ook hierboven). Vanuit de Jeugdwet en de Wet passend onderwijs hebben wij daarin onze eigen taken en rollen in het bieden van individuele voorzieningen aan kinderen en hun gezin. Die staan beschreven in de Notitie Jeugdwet in relatie tot passend onderwijs.

Ambities 2022, monitoring en kwaliteitszorg

5 Onze ambities

Om te zorgen voor optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen in Deventer – het rendement dat wij willen behalen - is onze koers vertaald in zes concrete ambities voor komende planperiode. Om te meten of we 'op koers' zijn, kent elke ambitie indicatoren die we monitoren. Plus: wat is ervoor nodig om ambities te realiseren?

5.1 Ambities en indicatoren: wat willen wij bereiken?

Ambitie 1: optimale ontwikkelingskansen op de basisschool

Wij versterken het normale leven van een kind door passend onderwijs zo mogelijk in zijn normale leven aan te bieden.

Indicatoren:

- in 2022 heeft elke school dat wat nu extra ondersteuning heet, geïntegreerd in de basisondersteuning, passend bij wat kinderen en hun ouders op die school, in die wijk en in dat dorp nodig hebben
  - in 2022 heet wat nu intensieve ondersteuning is, extra ondersteuning en dat krijgt een kind zoveel mogelijk op de basisschool
  - lukt het niet om optimale ontwikkelingskansen te bieden op de basisschool, dan kijken we eerst of een andere basisschool dit wel kan. Lukt dat niet dan is er tijdelijk extra ondersteuning in het speciaal basisonderwijs. Het percentage kinderen voor wie dit nodig is, ligt in 2022 op het landelijk gemiddelde (in 2018 was dit 2,6 procent)
  - lukt het in het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs niet om optimale ontwikkelingskansen te bieden, dan is er tijdelijk extra ondersteuning in het speciaal onderwijs. Dit is in 2022 voor maximaal 1,3 procent van alle leerlingen in het samenwerkingsverband nodig
  - in 2022 stapt 5 procent van de kinderen jaarlijks over van het speciaal (basis)onderwijs naar de basisschool
  - in 2019, 2020, 2021 en 2022 géén thuiszitters in Deventer in de basisschoolleeftijd. Ieder kind gaat naar school
- Scholen kunnen bij de Commissie TLV een arrangement aanvragen. Een arrangement valt onder de extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Lees meer in bijlage 9.4: Route aanvraag arrangement

Ambitie 2: wijk- en dorpsgerichte ondersteuning

Scholen in een wijk bieden hun kinderen en ouders samen die ondersteuning die nodig is.

Indicatoren:

- onderwijsteams zijn en voelen zich samen verantwoordelijk voor alle leerlingen van die school; samenwerkende scholen zijn samen verantwoordelijk voor goed en passend onderwijs aan alle kinderen – in 2022 heeft elke wijk en elk dorp samenwerkingsvormen
- in 2022 stemmen alle scholen hun onderwijs en ondersteuningsaanbod samen af op wat hun kinderen en ouders nodig hebben – zij hebben hun doelgroep tijdig goed in beeld en anticiperen op onderwijsbehoefte(n)
- in 2022 brengen basisscholen en het kennis- en dienstencentrum expertise zoveel mogelijk naar het kind, zijn ouders en het onderwijsteam op de basisschool zodat 96,1 procent van alle leerlingen in de eigen wijk of dorp naar school kan (of naar de school van hun keuze)

Ambitie 3: zo preventief mogelijk

We hebben al veel aandacht voor preventief werken en verdiepen dit, door met ketenpartners te focussen op versterking van het normale leven. We willen er eerder bij zijn, om te voorkomen dat signalen problemen worden.

Indicatoren:

- in 2022 heeft voor- en vroegschoolse educatie (VVE) een plek in de kindvoorzieningen in dorpen en wijken en is de doorgaande ontwikkelings- en onderwijslijn van kinderen vanaf 2 jaar versterkt
- in 2022 hebben pedagogisch medewerkers en leraren meer kennis over onderwijsondersteuning en spelen tijdig in op signalen als er 'iets' is dat de ontwikkeling van een kind bedreigt
- in 2022 weten ouders het kennis- en dienstencentrum goed en tijdig te vinden

Ambitie 4: betrokken kinderen en ouders

Ieder kind is betrokken bij zijn eigen ontwikkeling en ook zijn ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind op school.

Indicatoren:

- in 2022 gaan scholen met ieder kind en zijn ouders in gesprek over de ontwikkeling
- in 2022 vult ieder kind voor wie een Persoonlijk Ontwikkel Plan wordt gemaakt, de 'kindvragen' in en kan meedenken over leerdoelen – en dat geldt ook voor zijn ouders
- in 2022 is de ouderbetrokkenheid op elke school goed – scholen geven gelijkwaardig partnerschap met ouders en vraaggerichte communicatie op eigen wijze vorm

Ambitie 5: goede kwaliteit

Wij bieden zodanige onderwijskwaliteit, dat wij ieder kind gelijke en optimale ontwikkelingskansen geven.

Indicatoren:

- in 2022 heeft elke school en elk schoolbestuur een basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs en focust op doorontwikkeling naar een 'goed'
- vanaf 2019 evalueert elke school met het kennis- en dienstencentrum jaarlijks hoe het gaat met passend onderwijs en heeft een actueel Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- in 2022 heeft elke school het Zelfreflectie Instrument Passend onderwijs (ZIP) doorlopen, gebaseerd op het actuele SOP

Ambitie 6: goede samenwerking ketenpartners

Wij kunnen het als onderwijs niet alleen: wij intensiveren de samenwerking met onze ketenpartners in onder meer kinderwerk, jeugdhulp en zorg, zodat we kinderen en ouders zoveel mogelijk in de school en wijk kunnen ondersteunen in de verschillende gebieden van hun leven.

Indicatoren:

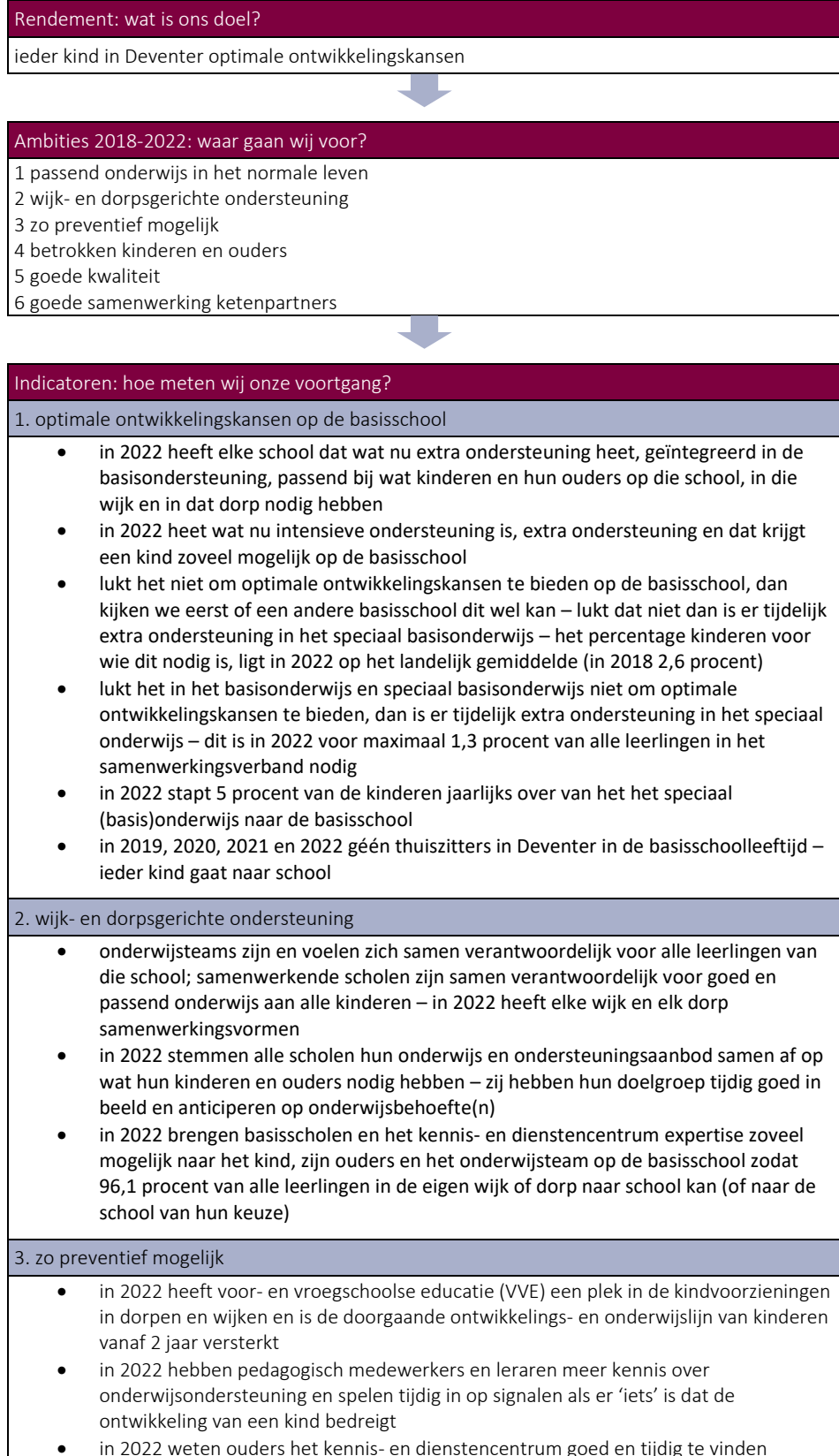
- in 2022 werken scholen en het kennis- en dienstencentrum in de scholen en wijken intensief samen met ketenpartners in kinderwerk, jeugdhulp en zorg, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kinderen. De gemeente ondersteunt deze intensieve samenwerking
- in 2022 is de samenwerking met specialistische partners onderdeel van de doorlopende onderwijslijn DOL, om ook kinderen met een visuele of auditieve beperking, epilepsie of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden, zo normaal mogelijk naar school te laten gaan

5.2 Conditie (randvoorwaarden) om ambities te kunnen realiseren

- er is een toegankelijk en passend ondersteuningsaanbod voor ieder kind (preventieve basisondersteuning en tijdelijk extra ondersteuning op de basisschool of in het speciaal (basis)onderwijs)
- scholen hebben voldoende middelen voor ondersteuning aan kinderen
- leraren zijn betrokken bij de ontwikkeling van (passend onderwijs)beleid van de school
- leraren, intern begeleiders en andere professionals in de school zijn en voelen zich voldoende toegerust en uitgerust om hun werk goed te doen: zij hebben genoeg kennis en vaardigheden en vitaliteit om passend onderwijs vanuit hun eigen rol vorm te geven
- jeugdhulp is snel en toegankelijk inzetbaar, in de scholen en zo nodig erbuiten

5.3 Rendement, ambities, indicatoren en condities in schema

Indicatoren: hoe meten wij onze voortgang?

4. betrokken kinderen en ouders

- in 2022 gaan scholen standaard in gesprek met ieder kind en zijn ouders over de ontwikkeling
- in 2022 vult ieder kind voor wie een Persoonlijk Ontwikkel Plan wordt gemaakt, de 'kindvragen' in en kan meedenken over leerdoelen – en dat geldt ook voor zijn ouders
- in 2022 is de ouderbetrokkenheid op elke school goed – scholen geven gelijkwaardig partnerschap met ouders en vraaggerichte communicatie op eigen wijze vorm

5. goede kwaliteit

- in 2022 heeft elke school en elk schoolbestuur een 'basisarrangement' van de Inspectie van het Onderwijs en focust op doorontwikkeling naar een 'goed'
- vanaf 2019 evalueert elke school met het kennis- en dienstencentrum jaarlijks hoe het gaat met passend onderwijs en heeft een actueel Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- in 2022 heeft elke school het Zelfreflectie Instrument Passend onderwijs (ZIP) doorlopen, gebaseerd op het actuele SOP

6. goede samenwerking ketenpartners

- in 2022 werken scholen en het kennis- en dienstencentrum ín de scholen en wijken intensief samen met ketenpartners in kinderwerk, jeugdhulp en zorg, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kinderen. De gemeente ondersteunt deze intensieve samenwerking
- in 2022 is de samenwerking met specialistische partners onderdeel van de doorlopende onderwijslijn DOL, om ook kinderen met een visuele of auditieve beperking, epilepsie of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden zo normaal mogelijk naar school te laten gaan

Conditie: welke randvoorwaarden zijn nodig om onze ambities te realiseren?

- er is een toegankelijk en passend ondersteuningsaanbod voor ieder kind (preventieve basisondersteuning en tijdelijk extra ondersteuning op de basisschool of in het speciaal (basis)onderwijs)
- scholen hebben voldoende middelen voor ondersteuning aan kinderen
- leraren zijn betrokken bij de ontwikkeling van (passend onderwijs)beleid van de school
- leraren, intern begeleiders en andere professionals in de school zijn en voelen zich voldoende toegerust en uitgerust om hun werk goed te doen: zij hebben genoeg kennis en vaardigheden en vitaliteit om passend onderwijs vanuit hun eigen rol vorm te geven
- jeugdhulp is snel en toegankelijk inzetbaar, in de scholen en zo nodig erbuiten

5.4 Kwaliteitszorg

Wij monitoren twee keer per jaar hoever wij zijn met onze ambities via de monitor passend onderwijs. Op basis van de uitkomsten kunnen we op korte termijn (bij)sturen en brengen we ons rendement in kaart.

Voor elk nieuw jaar maken wij op basis van dit Ondersteuningsplan een jaarplan. Hierover leggen we jaarlijks verantwoording af in het bestuursverslag en de jaarrekening.

Ons kwaliteitsbeleid ziet er samengevat als volgt uit:

- elk jaar evalueren school en kennis- en dienstencentrum samen hoe het gaat met passend onderwijs op school
- minimaal één keer per vier jaar doorloopt elke school het Zelfreflectie Instrument Passend onderwijs (ZIP)
- minimaal één keer per vier jaar herijkt elke school het Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- elk kwartaal maken wij financiële rapportages en elk jaar een jaarrekening
- elk jaar evalueren wij onze procedures
- in 2019 en 2021 voeren wij onze evaluaties passend onderwijs uit (voorgaande planperiode was dit de Quicksan)
- twee keer per jaar toetsen wij ons rendement op basis van de indicatoren die horen bij onze ambities

Horizontale verantwoording: ZIP

ZIP is de afkorting voor Zelfreflectie Instrument Passend Onderwijs. Om samen te leren en te reflecteren op hoe wij vorm geven aan passend onderwijs, gaan scholen bij elkaar kijken en bevragen elkaar over passend onderwijs. Zo geven wij vorm aan horizontale verantwoording.

Uitgangspunten kwaliteitszorg

- wij monitoren onze kwaliteit doorlopend in een cyclisch proces, zónder overmatige bureaucratische processen
- onze monitor is een groeimonitor – wij verzamelen die informatie die écht nodig is om te bepalen hoever we op koers zijn
- de monitor werkt vanuit het cyclische model plan - do - check - act
- wij spiegelen onze resultaten aan die van andere samenwerkingsverbanden (benchmark)
- we maken gebruik van informatie die al verzameld wordt en gebruiken die waar zinvol, met inachtneming van privacywetgeving
- we evalueren de resultaten van passend onderwijs eens per drie jaar en monitoren onze financiële situatie elk kwartaal

Toezicht passend onderwijs: waarderingskader

Ons samenwerkingsverband heeft een basisarrangement. De Inspectie van het Onderwijs bezocht ons in 2015 en 2017. Elk jaar doet de inspectie een risicoanalyse: de uitkomsten kunnen aanleiding zijn voor een bezoek. Dan gebruikt de onderwijsinspectie het volgende waarderingskader:

Onderwijsresultaten

- **Onderwijsresultaten**
Voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben is een passende onderwijsplek beschikbaar.

Kwaliteitsgebieden en standaarden

- **Kwaliteitszorg**
Het samenwerkingsverband heeft vanuit zijn maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd en verbetert de uitvoering van zijn taken op basis van regelmatige en systematische evaluatie van realisatie van die doelen.
- **Kwaliteitscultuur**
Het bestuur van het samenwerkingsverband kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.
- **Verantwoording en dialoog**
Het bestuur van het samenwerkingsverband legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

Financieel beheer

Het bestuur legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

- **Continuïteit**
Het samenwerkingsverband is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.
- **Doelmatigheid**
Het samenwerkingsverband maakt efficiënt en effectief gebruik van de bekostiging.
- **Rechtmatigheid**
Het samenwerkingsverband verwerft en besteedt de bekostiging conform wet- en regelgeving.

Doorlopende ontwikkelingslijn, ondersteuningsstructuur, dekkend aanbod, leerrecht

6 Hoe organiseren wij ondersteuning?

In dit hoofdstuk staat de ondersteuningsroute beschreven die een kind doorloopt op de scholen in ons samenwerkingsverband, van peuter tot brugklasser. Aan elke school zijn medewerkers van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite gekoppeld. Die adviseren en coachen scholen, kunnen met kinderen werken of aanschuiven bij gesprekken met kind en ouders.

6.1 Doorlopend ontwikkelen

In ons samenwerkingsverband is er voor ieder kind een doorlopende ontwikkelingslijn. Die vertaalt elke school in zijn eigen doorlopende onderwijslijn (DOL). Wat een kind en zijn ouders vanuit dit DOL mogen verwachten aan basisondersteuning en extra ondersteuning, staat in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Is meer nodig voor een optimale ontwikkeling? Dan zoeken wij een maatwerkoplossing, of bieden (tijdelijk) extra ondersteuning op de basisschool of in het speciaal (basis)onderwijs.

- Zie bijlage 9.3 voor het schema DOL.
- Zie sopdeventer.nl voor alle samenwerkende basisscholen en hun schoolprofielen.
- Ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs heet bij de start van dit Ondersteuningsplan 'intensieve' ondersteuning, wij nemen komende planperiode afscheid van deze term en kennen straks alleen nog basisondersteuning en extra ondersteuning (die ook gegeven kan worden in het speciaal (basis)onderwijs).

6.2 Voor school al preventief aan de slag

Om een goede start te kunnen maken in groep 3, gunnen we ieder kind in Deventer die dit nodig heeft voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit is een extra stimulans van onder meer taal en sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling. Onze ambities:

- ieder kind dat het nodig heeft krijgt VVE
- ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind
- tussen 'voorschool' en basisschool is een doorgaande lijn
- optimale ontwikkeling door een goed VVE-aanbod van kindercentra en scholen

Het Kenniscentrum VVE dat is ondergebracht bij Sine Limite, adviseert en ondersteunt kindercentra en basisscholen bij hun VVE-beleid en -aanpak. Elk jaar monitoren we het bereik en effect van VVE.

Ieder kind dat van een kind(er)centrum naar de basisschool gaat, krijgt een overdrachtsformulier mee. Voor kinderen die VVE krijgen, is altijd sprake van een warme overdracht.

- Gemeente Deventer heeft voor alle kinderen die dat nodig hebben een VVE-plek beschikbaar. De toekenning wordt afgegeven door het consultatiebureau (GGD). Wij werken nauw samen met de GGD en kindercentra en bieden kinderen een doorlopende ondersteuningsstructuur. Ouders en kindercentra kunnen voor vragen en advies terecht bij het Loket van kennis- en dienstencentrum Sine Limite.
- De GGD houdt toezicht op de kwaliteit van alle kindercentra en gebruikt voor VVE-kindercentra het toezichtkader VVE van de Inspectie van het Onderwijs.
- Meer actuele info over VVE: sinelimite.nl/diensten/vve.

Voorschools trajectoverleg | Op tijd in gesprek

Hebben ouders vragen over de ontwikkeling van hun peuter, dan kunnen zij terecht bij het consultatiebureau, het kind(er)centrum of kennis- en dienstencentrum. In veel kindercentra vinden voorschoolse trajectoverleggen plaats. Ouders en pedagogisch medewerkers gaan samen met een medewerker van het kennis- en dienstencentrum in gesprek.

Is de toekomstige school al bekend, dan kan dit gesprek al meteen op school worden gevoerd (het zogenoemde trajectoverleg), zodat het onderwijsteam een kind vanaf dag één de juiste ondersteuning kan bieden.

6.3 Basiskwaliteit en basisondersteuning

Goede basiskwaliteit – de kwaliteit volgens ‘de wet’ – is basisvoorwaarde voor passend onderwijs. Net als goede basisondersteuning. Hiermee bedoelen wij dat de leraar snel inspeelt op signalen als er ‘iets’ is dat de ontwikkeling van een kind dreigt te belemmeren. Hij stemt zijn aanpak en onderwijs goed af op de ondersteuningsvraag van een kind.

Denk aan:

- aanpassingen in lesmateriaal, de inrichting van de klas of de school
- extra uitleg of instructie voor leerlingen die dat nodig hebben
- verrijking en extra aanbod voor kinderen die meer aankunnen
- hulp bij dyslexie of dyscalculie
- (sociale) veiligheid bieden aan alle kinderen
- omgaan met divers gedrag en voorkomen van gedragsproblemen
- goede samenwerking met de ‘voorschool’ en het voortgezet onderwijs
- samen met ketenpartners ondersteuning, extra hulp of zorg bieden in de school

Onderwijsteams werken handelings- en oplossingsgericht. Zij gaan uit van de onderwijsbehoefte en kijken naar mogelijkheden van kind en ouders, hun sociale omgeving en de leraar.

- De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de basiskwaliteit, kijk op www.onderwijsinspectie.nl voor het kwaliteitskader en de inspectierapporten van de scholen.
- Zie bijlage 9.2 voor de zorgplichtroute.

HGPD-intern overleg | In gesprek met kind en ouders, leraar en intern begeleider

Heeft een kind een ondersteuningsvraag, dan komt er een gesprek met kind, ouders, leraar en intern begeleider (die de onderwijsondersteuning coördineert op school). De centrale vraag: wat gaat een kind verder helpen?

Desgewenst schuift ook één van de medewerkers van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite aan, of de schoolverpleegkundige of gezinscoach. Er wordt een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) gemaakt, waarin de doelen en afspraken staan.

Zo nodig kan na dit overleg meteen een trajectoverleg gepland worden.

6.4 Extra ondersteuning: zo mogelijk op de basisschool

Is van alles geprobeerd en blijkt basisondersteuning niet voldoende voor een optimale ontwikkeling? Dan krijgt een kind extra ondersteuning, zo mogelijk op de basisschool. Dat kan met inzet van de expertise van het kennis- en dienstencentrum worden aangeboden, of die van ketenpartners.

We maken met kind en ouders een Persoonlijk Ontwikkel Plan voor op school. Zo nodig maken gezinscoaches en ouders een familieplan.

Scholen in dezelfde wijk werken met elkaar samen om kinderen extra ondersteuning te bieden. Niet elke school kan alles bieden, maar samen kan er veel. Zo zetten onderwijsteams hun expertise in voor groepjes leerlingen van meerdere scholen uit de wijk.

Komende jaren verbreden en verdiepen wij extra ondersteuning. Zo kunnen wij kinderen die nu nog naar het speciaal (basis)onderwijs moeten gaan, vaker op de basisschool optimale ontwikkelingskansen bieden. Om dit te kunnen doen, is samenwerking met jeugdhulp cruciaal. Scholen maken zelf afspraken met gezinscoaches voor maatwerk. We streven naar één plan en aanpak en maken ons vanuit ieders eigen rol sterk voor kinderen (zie ook pagina 16).

Het Sineteam van het kennis- en dienstencentrum deelt specifieke expertise met onderwijsteams, doet of organiseert onderzoek, adviseert en coacht en ondersteunt (groepjes) kinderen.

Het team helpt onder meer bij vragen over dyslexie, groepsvorming, hoogbegaafdheid, langdurige ziekte, lichamelijke beperking, dyscalculie, sociaal-emotionele ondersteuning, schoolplaatsing of zeer moeilijk leren.

Er zijn verschillende arrangementen, van kortdurende extra ondersteuning tot langdurige arrangementen. Het gaat altijd om maatwerk, passend bij dit kind, in deze groep, met deze leerkracht, op die school en met deze ouders.

- Onderdeel van het POP is het ontwikkelingsperspectief (OPP), waarin ook het verwachte uitstroomprofiel staat. Dit ontwikkelingsperspectief wordt ingevuld als een kind extra ondersteuning krijgt of eindniveau groep 8 niet haalt. Het OPP wordt ook samen met kind en ouders gemaakt.
- Gebeurt er onverwacht iets waardoor het normale leven van een kind compleet ontregeld wordt? Dan is er een versnelde route naar ondersteuning.
- Gaat een kind met extra ondersteuning verhuizen? De route hiervoor staat op sinelimite.nl/diensten/onderwijs/toelaatbaarheidsverklaringen.

Trajectoverleg | In gesprek met kind en ouders, leraar, intern begeleider, trajectmedewerker Sine Limite en gezinscoach

Zijn/blijven er vragen over de ontwikkeling van een kind? Dan vindt een trajectoverleg plaats. Ouders, leraar, intern begeleider en de trajectmedewerker van het kennis- en dienstencentrum gaan in overleg. Ook de gezinscoach en/of de jeugdverpleegkundige is er bij. Vooraf geeft het kind input. De centrale vraag van het trajectoverleg: wat is nodig thuis en op school? In het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) staan doelen en afspraken.

Om ook kinderen met een visuele of auditieve beperking, ernstige spraak- en taalmoeilijkheden zo normaal mogelijk naar school te laten gaan, werken we samen met specialistische partners: Bartimeús en Kentalis. Het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie ondersteunt kinderen met epilepsie.

- Meer info op sinelimite.nl/diensten/ouders/samenwerking-cluster-1-en-2.

6.5 Extra ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs: altijd tijdelijk

Is extra ondersteuning op de basisschool onvoldoende voor een optimale ontwikkeling, dan is extra ondersteuning ook mogelijk in het speciaal (basis)onderwijs. Die kan dan bestaan uit:

- tijdelijk naar het speciaal (basis)onderwijs: we kijken regelmatig of een kind kan overstappen naar de basisschool
  - tijdelijk naar het speciaal onderwijs: we kijken regelmatig of een kind kan overstappen naar het speciaal basisonderwijs of de basisschool
- Zie hoofdstuk 9 met bijlages voor de criteria en routes voor plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs, de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV), terug- of overplaatsing vanuit speciaal (basis)onderwijs – naar basisonderwijs en de groeiregeling.

TLV-overleg | Commissie Toelaatbaarheidsverklaring

Voor extra ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Dat geldt ook voor toekenning van een arrangement of voor een adviesvraag van ouders en/of school.

Een TLV wordt afgegeven door de Commissie Toelaatbaarheidsverklaringen. Deze commissie bestaat uit een onafhankelijke voorzitter, een jeugdarts, een kinder- en jeugdpsycholoog en een orthopedagoog.

De commissie hanteert geen vaste beoordelingscriteria. Per kind en situatie kijkt de commissie of eerder voldoende is gedaan, de route juist is verlopen en wat nu nodig is. Ook kijkt de commissie of iedereen het eens is over de voorgestelde aanpak en of een gesprek met ouders en school nog nodig is. Als alles duidelijk is, zijn ouders en school niet aanwezig bij de TLV-vergadering, al kan dat op verzoek wel. Bij een adviesaanvraag zijn ouders en school altijd aanwezig.

6.6 Door (ontwikkelen) in het voortgezet onderwijs

We zorgen als basisonderwijs en voortgezet onderwijs in Deventer voor een zo soepel mogelijke overgang naar het voortgezet onderwijs. Ieder kind krijgt een passend schooladvies en wordt qua kennis, studievaardigheden en zelfstandigheid zo goed mogelijk voorbereid op de overstap. Ook krijgt ieder kind de juiste begeleiding en ondersteuning om zich verder goed te kunnen ontwikkelen. Onze ambitie: een ononderbroken (leer)lijn. Met verschillende werkgroepen werken we hieraan.

- Sine Limite werkt samen met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Deventer. Hierbij is het regulier voortgezet onderwijs in Deventer aangesloten. Kijk voor meer informatie op www.samenwerkingsverbandvodeventer.nl.

6.7 Leerrecht voor ieder kind: géén thuiszitters

Ieder kind heeft recht op een optimale ontwikkeling. Dit wordt geregeld in de Leerplichtwet: kinderen van vijf tot zestien jaar moeten naar school. In Deventer werken we vanuit de overtuiging dat ieder kind leerrécht heeft en zorgen wij er met alle ketenpartners voor dat ieder kind naar school gaat:

- ieder kind is ingeschreven op een school
- ieder kind heeft een passende onderwijsplek en krijgt zo nodig maatwerkondersteuning
- scholen, besturen en het kennis- en dienstencentrum bewaken samen het leerrecht via de doorlopende ontwikkelingslijn (DOL) in onze scholen, ons samenwerkingsverband en de gemeente Deventer
- scholen hebben zorgplicht en zorgen er dus voor dat kinderen naar school gaan en niet ongeoorloofd verzuimen - het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite en leerplichtambtenaren ondersteunen de scholen hierbij
- de (voorbereiding) van vrijstellingen en ontheffing van onderwijstijd gaat via de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring van Sine Limite en die adviseert leerplichtambtenaren hierover
- de gemeente registreert verzuim(cijfers)

Verzuimt een kind regelmatig of langer van school, dan is er vrijwel altijd meer aan de hand. Vaak te laat komen bijvoorbeeld, is signaalverzuim. Zo'n signaal is belangrijk: hoe eerder we in actie komen, hoe beter we het leerrecht van een kind bewaken. We organiseren dan een trajectoverleg en voorkomen in het ergste geval dat een kind niet meer naar school gaat en thuis komt te zitten.

- Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

Cijfers thuiszitters afgelopen planperiode

	aug - dec 14	2015	2016	2017
Thuiszitters	0	0	1	2

Organisatie, Bestuur en medezeggenschap

7 Scholen en Sine Limite in beeld

7.1 Solidaire scholen

In Deventer geven alle basisscholen (39 Brinnummers, 41 locaties, tien schoolbesturen) op basis van solidariteit samen vorm aan passend onderwijs. Zij bieden samen ieder kind optimale ontwikkelingskansen en streven allemaal naar een goede basiskwaliteit. Die gedeelde zorgplicht vinden wij iets om te koesteren.

Voor ouders hoeft de (mate van) ondersteuning die een school biedt, géén factor te zijn voor hun schoolkeuze. Zij kunnen die baseren op zaken als schoolprofiel, onderwijsconcept, sfeer en levensbeschouwelijke identiteit. Wel kan het zijn dat een kind beter tot zijn recht komt op een andere basisschool in de wijk, omdat die de noodzakelijke extra ondersteuning kan bieden die het kind nodig heeft.

➤ Zie sopdeventer.nl voor alle schoolondersteuningsprofielen.

7.2 Extra ondersteuning buiten de basisschool: waar?

In ons samenwerkingsverband bieden de volgende scholen speciaal (basis)onderwijs:

- **Panta rhei:** onze school voor speciaal basisonderwijs (sbo). Sinds januari 2017 heeft Panta rhei ook sbo+ groepen (na overname van leerlingen en medewerkers van De Ambelt voor speciaal onderwijs). Deze kinderen hebben een toelaatbaarheidsverklaring voor het sbo en een arrangement
- **de Linde:** speciaal onderwijs voor kinderen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking, waarbij mogelijk ook sprake is van gedragsproblematiek (door Stichting De Onderwijsspecialisten)

In ons samenwerkingsverband is de TiNtaan de taalschool voor kinderen van 4 tot 13 jaar die rechtstreeks uit het buitenland komen of in Nederland wonen en nog onvoldoende Nederlands spreken.

➤ Kijk op www.tintaandeventer.nl, www.pantarhei-sbo.nl of www.linde-deventer.nl voor meer informatie over deze scholen.

7.3 Organisatie Sine Limite

Sine Limite is het samenwerkingsverband waarin scholen en schoolbesturen in Deventer samenwerken. Het samenwerkingsverband kent een kennis- en dienstencentrum dat ook onder de naam Sine Limite werkt. Dit:

- regisseert de optimale ontwikkelingskansen voor kinderen in het onderwijs door: advies, ondersteuning, bemiddeling en toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen voor extra ondersteuning (arrangementen of extra ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs
  - organiseert voor de samenwerkende schoolbesturen gezamenlijke (subsidie)trajecten, projecten of programma's en biedt scholing
  - ondersteunt scholen vanuit het Sineteam met adviseurs, onderzoekers, specialisten, traject- en arrangementmedewerkers en gespecialiseerde uitvoerders die werken op de scholen
  - is het Loket voor kindercentra, scholen en ouders voor antwoord op vragen en voor advies
  - ondersteunt kinderen, ouders, kindercentra en scholen vanuit het kenniscentrum voorschoolse- en vroegschoolse educatie (VVE)
  - werkt samen met scholen permanent aan kwaliteitsverbetering
  - vertegenwoordigt het Deventer basisonderwijs bij lokaal, regionaal en landelijk overleg
- Meer over ons op www.sinelimite.nl.
  - Zie ook bijlage 9.1 voor een overzicht van alle samenwerkende scholen en schoolbesturen.

Coöperatie Sine Limite

De samenwerkende schoolbesturen vormen samen de coöperatie Sine Limite. De schoolbesturen komen twee keer per jaar bij elkaar tijdens de Algemene Ledenvergadering en stellen het Ondersteuningsplan, de begroting en het jaarverslag vast.

Personele unie

De coöperatie Sine Limite heeft geen medewerkers in dienst. Medewerkers van Sine Limite zijn in dienst van de Stichting Orthopedagogisch Instituut en dat geldt ook voor medewerkers van onze school voor speciaal basisonderwijs Panta rhei. De coöperatie vormt een personele unie met de stichting.

Bestuur

De directeur-bestuurder van Sine Limite is verantwoordelijk voor de besturing van de coöperatie, ontwikkeling en uitvoering van het Ondersteuningsplan en beleid dat daaruit voort komt en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het kennis- en dienstencentrum.

Toezicht

De Commissie van Toezicht bestaat uit vijf leden. Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer, Quo Vadis en één bestuurder uit het speciaal onderwijs zijn in elk geval vertegenwoordigd in de commissie. De commissie houdt toezicht op het beleid en functioneren van het bestuur en de coöperatie.

Stuurgroep adviseert

De Stuurgroep – met daarin namens elk schoolbestuur uit het samenwerkingsverband directeuren - adviseert de bestuurder en is klankbord. Ook het IB-netwerk (intern begeleiders) en het directieurennetwerk adviseren en ontwikkelen mee.

Kennis- en klankbordgroepen: samen ontwikkelen

Bij nieuwe ontwikkelingen of nieuw beleid zetten we graag de deskundigheid van onderwijsprofessionals en het Sineteam in. Er zijn verschillende vaste en tijdelijke kennisgroepen, waarbij zo nodig ook ketenpartners aanhaken. Zo is het Ouderplatform een belangrijke klankbordgroep, waarvan de leden actief meedenken over passend onderwijs in Deventer.

7.4 Scholing, preventieve programma's, samen slim inkopen

Het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite helpt onderwijsteams op verschillende manieren bij het versterken van hun ondersteuning. Naast inzet van experts, organiseert kennis- en dienstencentrum ook scholing en gaat slim om met inzet van leermiddelen en passend meubilair.

Samen leren en ontwikkelen

Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor professionalisering van hun medewerkers. Het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite ondersteunt dit.

Op verzoek van pedagogisch medewerkers en onderwijsprofessionals organiseert het kennis- en dienstencentrum workshops, trainingen, lezingen, netwerkbijeenkomsten, kennisgroepen, zogenoemde Sinemiddagen of maatwerktrajecten voor teams, intern begeleiders of directeuren.

Ook binnen het Sineteam leren en ontwikkelen medewerkers samen.

Als het even kan, zijn onze eigen experts en partners betrokken bij interne scholingstrajecten en preventieve programma's voor kinderen en ouders.

- Kijk voor het actuele scholingsaanbod en activiteiten van netwerken en kennisgroepen op www.sinelimite.nl/scholing.

Slim omgaan met leermiddelen en meubilair

Het kennis- en dienstencentrum koopt leermethoden, toetsen, applicaties en aangepast meubilair in en leent dit uit aan scholen of levert dit tegen een gereduceerd tarief.

7.5 Communicatie

Communicatie over passend onderwijs is in de eerste plaats een zaak tussen kind, ouders en school. Wat doet het kennis- en dienstencentrum om onderwijsteams en ouders te informeren?

- in ons samenwerkingsverband zijn diverse overleggen en netwerkbijeenkomsten met onderwijsprofessionals, kennis- en klankbordgroepen, stuurgroep, Ondersteuningsplanraad, de Commissie van Toezicht
- ouders kunnen terecht bij het Loket voor informatie en vragen. Op onze website is veel informatie te vinden over hoe wij werken en op de scholen is een set informatiefolders beschikbaar voor ouders over de organisatie van passend onderwijs
- onderwijsteams ontvangen een digitale nieuwsbrief, de resultaten van de monitor die twee keer per jaar wordt gedaan en ons jaarverslag

Op basis van dit Ondersteuningsplan maken we een communicatieplan, waarin we ook de resultaten van onze 'communicatiereis' (zie hoofdstuk 2) verwerken. Daarin komen in elk geval aan bod:

- 'normaliseren' van onze passend onderwijstaal en -termen
- naamsbekendheid Sine Limite bij kinderen en ouders
- toerusten van onderwijsteams in hun communicatie met ouders
- de 'vertaling' van de top tien beschermende factoren jeugd naar onze werkwijze en communicatie
- zo nodig aanpassingen of aanvullingen van onze communicatiemomenten en/of -middelen voor onze diverse stakeholders

7.6 Medezeggenschap actief betrokken

Ouders en medewerkers denken, praten en beslissen mee over passend onderwijs in de Ondersteuningsplanraad, dat ook instemt met het Ondersteuningsplan.

7.7 Bezwaarprocedure

Goede samenwerking tussen kind, ouders, school en het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite zorgt er in verreweg de meeste situaties voor dat een kind zich optimaal ontwikkelt op de juiste plek. Toch kunnen natuurlijk meningsverschillen, of incidenteel conflicten ontstaan. Dan kan het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite bemiddelen, of onafhankelijke bemiddeling organiseren. Inzet is altijd het belang van het kind.

Zijn ouders het niet eens met een besluit over de toelaatbaarheidsverklaring, dan kunnen zij binnen zes weken na afgifte bezwaar aantekenen bij het bestuur van Sine Limite.

- Kijk voor de volledige procedure, praktische gang van zaken en het adres op sinelimite.nl/diensten/ouders/bezwaarprocedure.

7.8 Ketenpartners: samen voor en om het kind

Wij werken samen met partners in onderwijs, jeugdhulp, zorg, jeugdgezondheidszorg, welzijn, gezondheidszorg, kerken en moskeeën en overheid.

Samen versterken wij het normale (kinder)leven. Komende planperiode intensiveren wij onze samenwerking en stemmen onze visie en werkwijze verder op elkaar af.

Verdeling ondersteuningsbudget en verantwoording

8 Ondersteuningsmiddelen

Sine Limite is financieel gezond. Wij kunnen ook op de langere termijn aan onze financiële verplichtingen voldoen, hebben risico's in kaart en kunnen tegenvallers opvangen.

8.1 Hoe verdelen wij het geld voor ondersteuning?

Hoe wordt het geld dat ons samenwerkingsverband krijgt voor passend onderwijs verdeeld?

- scholen krijgen geld voor basisondersteuning op basis van het aantal leerlingen per 1 oktober van het vorig schooljaar
- voor verbreding en versterking van de basisondersteuning is € 820.000,-opgenomen in onze begroting
- de kosten voor plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs gaan af van het totale beschikbare budget voor passend onderwijs
- scholen kunnen op basis van het aantal leerlingen per 1 oktober van het vorig schooljaar een aantal dagdelen een gespecialiseerde uitvoerder van het kennis- en dienstencentrum inzetten
- verder is jaarlijks geld opgenomen voor bekostiging van medewerkers van het kennis- en dienstencentrum
  - Zie bijlage 9.8 voor onze begroting 2018-2021 en een korte toelichting.

8.2 Uitgangspunten financieel beleid

1. wij geven niet meer geld uit dan wij ontvangen én wij laten ook geen geld onbesteed. We geven ons geld dus uit waarvoor het bedoeld is: kinderen optimale ontwikkelingskansen bieden
2. wij zorgen dat wij ook op de langere termijn aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen (onze liquiditeit is voldoende)
3. wij hebben op elk moment inzicht in onze financiële situatie
4. wij kunnen eventuele risico's² financieel opvangen
5. houden wij geld over, dan gaat dit naar rato naar de scholen
6. wij verantwoorden duidelijk hoe wij ons geld besteden
  - Zie bijlage 9.9 voor de risicoanalyse.

---

² Denk aan landelijke bezuinigingen waarop wij ons uitgavenpatroon moeten aanpassen, aan méér aanvragen voor onderzoeken of arrangementen dan gedacht of aan onverwachte personele kosten.

8.3 Organisatie en verantwoording

Organisatie

- wij hebben een heldere planning voor het opstellen en vaststellen van de meerjarenbegroting, jaarrekening en jaarverslag en hebben tussentijds snel inzicht in onze actuele financiële situatie
- 't Onderwijsbureau in Meppel verzorgt onze financiële en personeels- en salarisadministratie en levert elk kwartaal managementrapportages die wij met onze controller analyseren en bespreken

Verantwoording

- als samenwerkingsverband verantwoorden wij elk jaar in onze jaarrekening hoe wij geld hebben uitgegeven voor passend onderwijs
- schoolbesturen maken in hun begroting inzichtelijk wat zij uitgeven aan passend onderwijs en verantwoorden dit in hun jaarrekening
- scholen maken in hun begroting zichtbaar hoeveel geld zij van ons samenwerkingsverband ontvangen voor passend onderwijs en zij verantwoorden de besteding in hun jaarrekening
- we gebruiken ook Perspectief op School dat overzicht biedt van uitgaven aan passend onderwijs op school- en samenwerkingsverbandniveau

8.4 Toekomstblik in de begroting

Met de komst van passend onderwijs werd besloten om het beschikbare budget voor extra ondersteuning naar verhouding van het aantal leerlingen te verdelen: dit heet verevenen. In onze regio werd vroeger relatief veel gebruik gemaakt van 'rugzakken' en het speciaal onderwijs en wij kenden dus een hoge verevening. De komende jaren krijgen wij een sluitende begroting – simpel gezegd is de verevening in 2020 verrekend.

Onzekere factoren voor onze begroting zijn aanvragen voor arrangementen en plaatsingen in het speciaal (basis)onderwijs.

Afgelopen jaren is het aantal arrangementen gestegen. Hiervoor hebben wij € 300.000,- opgenomen in de begroting. Het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs stabiliseert na jaren groei. Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs blijft dalen. Dit heeft met elkaar te maken: meer kinderen blijven op de basisschool maar krijgen daar wel extra ondersteuning.

Ook het voorkomen van thuiszitten vraagt om (dure) begeleiding.

- We zijn komende jaren in gesprek met de gemeente over de (keten)aanpak om thuiszitters te voorkomen.

Sinds 2017 krijgen kinderen van de Parabool die meerdere beperkingen en een zeer laag IQ hebben (meer) onderwijs. Dit zijn relatief kostbare maatwerktrajecten die wij vanuit onze visie op passend onderwijs graag doorzetten. Ook deze groep kinderen verdienen binnen hun mogelijkheden optimale ontwikkelingskansen.

- Wetgeving en financiële regels belemmeren het bieden van dit soort maatwerktrajecten: we gaan daar komende jaren over in gesprek met gemeente en het ministerie.

Werkprocessen, routes en regelingen

9 Bijlagen

- 9.1 Samenwerkende scholen en schoolbesturen in ons samenwerkingsverband
- 9.2 Zorgplichtroute
- 9.3 Doorlopende onderwijslijn (DOL)
- 9.4 Route aanvraag arrangement
- 9.5 Criteria arrangement
- 9.6 Route van basisschool naar basisschool
- 9.7 Route aanvraag plaatsing in speciaal (basis)onderwijs
- 9.8 Criteria voor (tijdelijke) plaatsing in speciaal (basis)onderwijs
- 9.9 Route van speciaal (basis)onderwijs naar basisschool
- 9.10 Groeiregeling
- 9.11 Begroting
- 9.12 Risicoanalyse

Bijlage 9.1 – Samenwerkende scholen en schoolbesturen

Samen Sine Limite	
41862	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer
42594	Stichting Samenwerkingschool Rivierenwijk te Deventer
23128	Stichting Quo Vadis te Deventer
53730	Stichting Rooms Katholieke scholen te Schalkhaar
60816	Stichting Vrijescholen Athena te Deventer
71242	Vereniging Deventer Leerschool te Deventer
95148	Stichting Deventer en Almelose Montessorischolen (DAM) te Deventer
31076	Stichting Onderwijs op Islamitische Grondslag in Midden en Oost Nederland (SIMON) te Leusden
42580	Stichting Evangelisch Onderwijs Deventer e.o. te Deventer
41274	Stichting Orthopedagogisch Instituut Deventer
40894	Stichting Mijnplein te Raalte
40631	Stichting Onderwijsspecialisten te Arnhem

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer			
14 HS	Het Roessink	15 ZB	Hovenschool
15 IK	Kolmencate	11 AL	De Sleutel
27 LZ	De Wizard	15 SM	Paladijn, w.o. de Tintaan
15 FC	De Schakel	14 YP	De Hagenpoort
30 AK 01	de Kleine Planeet (wordt samen met de Paladijn één school, brinnummer 15SM)	15 LC	Cees Wilkeshuischool
10 KW	Slingerbos	11 AV	De Dorpsschool
16 DV	Borgloschool	09 RO	De Looschool
30 AK	De Flint	10 LK	De Rythmeen

Stichting Quo Vadis			
09 TM	De Steenuil	12 JD	St. Bernardusschool, Zwaluwenburg
10 MW	Prins Mauritschool	08 UP	De Windroos
11 BS	Adwaita	12 YO	Interc. Basisschool de Zonnewijzer
04 NU	Het Palet	27 RT	De Vijf-er
13 JW	Wereldwijzer	27 YB	De Rank

Stichting Samenwerkingschool Rivierenwijk Deventer	
14 KG	Basisschool Rivierenwijk

Vereniging Deventer Leerschool	
06 TU	Deventer Leerschool

SIMON	
30 JV	De Zonnebloem

Stichting DAM	
05 VR	Eerste Deventer Montessorischool
21 NE	l'Ambiente
30 UZ	de Ontdekking

Stichting Orthopedagogisch Instituut te Deventer	
19 RE	Panta rhei

Stichting Rooms Katholieke scholen te Schalkhaar	
04 YY	RK basisschool Nicolaas

Stichting Mijnplein te Raalte	
03 WI	Sancta Maria

Stichting Vrijescholen Athena	
08 OY	Vrijeschool de Kleine Johannes

Stichting Evangelisch Onderwijs Deventer e.o.	
30 KE	De Olijfboom

Stichting Onderwijsspecialisten te Arnhem	
19 SY	De Linde

Opting-in: Stichting ZoZijn te Wilp	
02 GM	Daniel de Brouwerschool

Bijlage 9.2 zorgplichtroute

Voor ieder kind een passende onderwijsplek

Als ouders hun kind aanmelden op de basisschool van hun keuze, heeft die school op dat moment 'zorgplicht'. Stel dat de basisschool onvoldoende kan bieden voor optimale ontwikkelingskansen en dit kan aantonen, dan helpt de school kind en ouders de school te vinden die dit wél kan. Hiervoor is de zorgplichtroute.

1 afwegen: kan de school voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een kind?

Melden ouders een kind aan bij de basisschool, dan geven zij de school informatie over de ondersteuningsbehoefte van hun kind. Is sprake van een extra ondersteuningsbehoefte, dan overleggen school en ouders. Biedt de school onvoldoende antwoord op die ondersteuningsvraag, dan meldt die dit bij het loket van het kennis- en dienstencentrum en informeert het eigen schoolbestuur.

2. kennis- en dienstencentrum gaat schoolplaatsing coördineren

Een medewerker van het kennis- en dienstencentrum begeleidt kind en ouders naar een passende school – en volgt hierbij de wettelijke doorlooptijd van zes weken met een mogelijke verlenging van vier weken.

3 samen inschatten wat de beste onderwijsplek is

De medewerker gaat in gesprek met ouders en maakt mede op basis van het dossier een inschatting. Klopt het dat de basisschool geen antwoord kan bieden op de ondersteuningsvraag van het kind? Dan kijkt de medewerker of een andere basisschool dit wel kan. Zo niet dan wordt gekeken of dit in het speciaal basisonderwijs wel lukt, of anders in het speciaal onderwijs. Zo wordt een passende school gevonden.

Bij de keuze van die school kijkt de medewerker naar het Schoolondersteuningsprofiel en naar de actuele situatie in de klas en op school. Hij/zij trekt samen op met ouders en de zorgplichtschool. Zo nodig schakelt de medewerker van het kennis- en dienstencentrum andere partners in.

4 is een TLV nodig?

Als extra ondersteuning nodig is in de vorm van een arrangement of in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, dan vraagt de zorgplichtschool een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan.

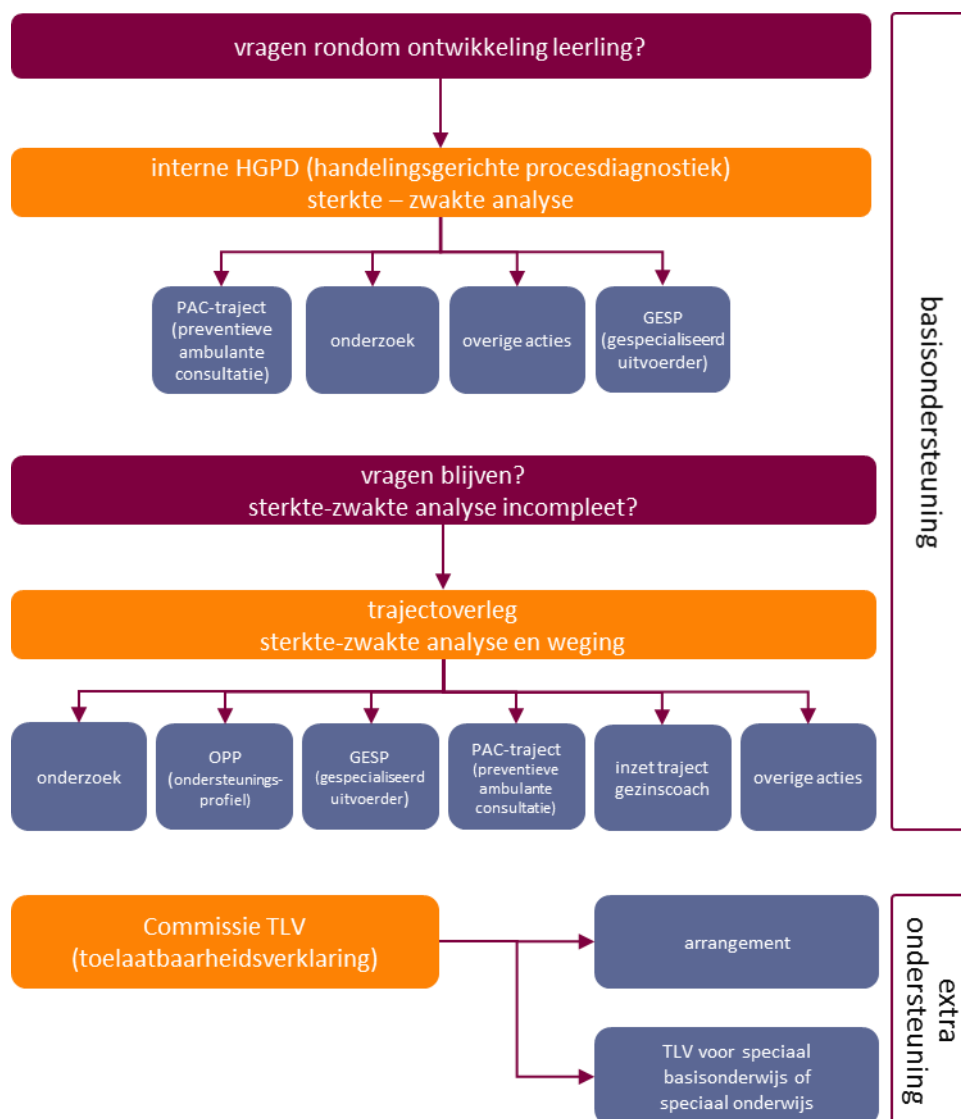
5 bezwaar?

Gaan ouders niet akkoord met de gevonden onderwijsplek, dan kunnen zij bezwaar maken bij de bezwaarcommissie van ons samenwerkingsverband, of bij het bevoegd gezag van de zorgplichtschool.

Bijlage 9.3 DOL

Doorlopende onderwijslijn

Is duidelijk dat een leerling voor minimaal twee vakgebieden eindniveau groep 8 niet haalt, dan moet een ontwikkelingsperspectief (OPP) worden gemaakt. Er is dan (wettelijk) sprake van extra ondersteuning.

Bijlage 9.4 Route aanvraag arrangement

Extra ondersteuning binnen de basisschool

Voordat een kind in ons samenwerkingsverband geplaatst kan worden in het speciaal (basis)onderwijs, is er op de basisschool eerst alles aan gedaan om daar de juiste ondersteuning te bieden. Daarvoor is een vaste route, met vaste ondersteuningsoverleggen.

Samen met ouders zoeken leraar, intern begeleider en soms ook medewerkers van het samenwerkingsverband en andere professionals naar verantwoorde praktische oplossingen. We kijken naar wat een kind op school, thuis en in zijn vrije tijd nodig heeft voor zijn ontwikkeling en werken handelingsgericht en oplossingsgericht.

1 in gesprek als er vragen of zorgen zijn

Hebben ouders en/of de leraar vragen of zijn zij bezorgd over de ontwikkeling van een kind? Dan gaan ouders en leraar hierover in gesprek: wat kan een kind helpen?

2 HGPD-intern overleg: wat gaan we doen?

Blijven vragen of zorgen langer bestaan, dan volgt een HGPD-intern overleg (HGPD: handelingsgerichte procesdiagnostiek) met ouders, leraar en intern begeleider. Op verzoek van ouders of school kunnen ook anderen aanschuiven. Bij sommige scholen is de schoolverpleegkundige altijd aanwezig bij dit overleg (dit staat in de Schoolgids).

Voor of tijdens dit overleg vult de intern begeleider het Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP) in met ouders en leraar.

In het POP staan ook afspraken die gemaakt worden: wat gaan leraar/school doen om een kind verder te helpen? Welke zogenoemde 'licht curatieve interventies' zetten we in? Wat kunnen ouders eventueel doen?

Hebben ouders opvoed- of opgroevragen, dan schakelt de intern begeleider de gezinscoach in.

Elk HGPD-intern wordt afgesloten met een vervolgspraak. Er kunnen meerdere HGPD-intern overleggen plaatsvinden.

- Heeft de aanpak het gewenste resultaat? Dan eindigt het HGPD-traject en wordt het POP gesloten.
- Blijven er vragen of zorgen over de ontwikkeling? Dan volgt een trajectoverleg.

3 trajectoverleg: andere of extra ondersteuning organiseren

Is meer nodig voor de ontwikkeling van een kind? Dan komt er een trajectoverleg met ouders, leraar, intern begeleider, trajectmedewerker van Sine Limite, de gezinscoach en de verpleegkundige. Op verzoek van ouders of school kunnen ook anderen aanschuiven.

Zetten we extra ondersteuning in? Dan vult de intern begeleider met ouders in het bestaande POP nu ook het onderdeel ontwikkelingsperspectief (OPP) in.

- Is duidelijk dat een kind eindniveau groep 8 niet gaat halen dan legt de intern begeleider met ouders het uitstroomniveau en gemaakte afspraken vast in het OPP in het POP.
- Wordt een kind in zijn ontwikkeling belemmerd door zijn gedrag, dan legt de intern begeleider met ouders gemaakte afspraken vast in het OPP in het POP.

Elk trajectoverleg wordt afgesloten met een vervolgspraak. Er kunnen meerdere trajectoverleggen plaatsvinden.

- Heeft de ondersteuning het gewenste resultaat gehad? Dan eindigt het traject en wordt het POP gesloten.
- Gaat het goed met de ontwikkeling dankzij een arrangement of andere ondersteuning? Dan bespreken ouders, leraar en intern begeleider tussentijds hoe het gaat en plannen zo nodig een trajectoverleg.
- Blijven er vragen of zorgen over de ontwikkeling? Dan kunnen ouders en de intern begeleider een adviesaanvraag doen bij de commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs.

4 aanmelding speciaal (basis)onderwijs

De intern begeleider stuurt naar de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV):

- het ondertekende aanvraagformulier arrangement
- het POP, inclusief het OPP, waarin staat waarom een arrangement nodig (weging), waaruit het arrangement bestaat (aanpak), aan welke doelen gewerkt wordt, de route terug en de evaluatie (in geval van verlenging)

De intern begeleider zet het aanvraagformulier en het POP, inclusief OPP, in Kindkans.

Hoe werkt de Commissie TLV?

- De Commissie TLV controleert of de aanvraag compleet is, zoekt zo nodig contact met ouders of school en, plant bespreking van de aanvraag in een vergadering.
- De aanvraag wordt besproken in de TLV-vergadering. Heeft de commissie vragen aan ouders of 'school', dan worden zij uitgenodigd voor deze vergadering, anders niet. (Bij een adviesgesprek zijn ouders, intern begeleider en eventuele andere deskundigen altijd aanwezig.)
- De commissie bekijkt of de route juist is gevolgd en toetst de aanvraag aan criteria die gelden voor een arrangement.
- Is een arrangement het meest passend? Dan bepaalt de commissie een termijn voor het arrangement en geeft de toekenning arrangement af. Deze komt in Kindkans – hiervan krijgt de school een melding.
- De school informeert ouders over het besluit.

Bijlage 9.5 Criteria voor een arrangement

Extra ondersteuning binnen de basisschool

Een arrangement wordt toegekend door de Commissie TLV en daarmee valt dit onder extra ondersteuning. De Commissie TLV kijkt naar de ontwikkelingsbehoefte en wat voor dit kind in zijn omstandigheden het meest passend is en besluit dan over toekenning.

Wat zijn de criteria waar de commissie naar kijkt? Toekenning van een arrangement gebeurt alleen als sprake is van meer dan één criterium.

Uitgangspunt

We kijken éérst wat mogelijk is op de basisschool met basisondersteuning. Daarna kijken we of extra ondersteuning nodig is en of een andere basisschool de basisondersteuning wellicht wel kan bieden. De ontwikkeling van een kind en zijn ondersteuningsbehoefte staan daarbij voorop.

Vóór een arrangementaanvraag is een medewerker van het Sineteam of een ambulante begeleider van bijvoorbeeld cluster 1 of 2 of het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie betrokken geweest. Is een kind langdurig ziek, dan is ondersteuning ingezet vanuit Onderwijs aan Zieke Leerlingen (bijvoorbeeld bij ziekenhuisopnames).

Welke kinderen kunnen in aanmerking komen voor een arrangement?

- zeer moeilijk lerende kinderen, waaronder kinderen met Down
- een IQ lager dan 60
- een IQ tussen 6- en 75 met weinig sociale zelfredzaamheid
- kinderen die ondersteuning nodig hebben voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling
- kinderen die belemmerd worden in hun ontwikkeling vanwege hun gedrag
- kinderen met psychiatrische vragen
- kinderen met een motorische beperking
- langdurig zieke kinderen
- met een leerachterstand
- weinig zelfredzaamheid
- kinderen met epilepsie
- die extra ondersteuning nodig hebben bij het plannen en organiseren – vergelijkbaar met kinderen met niet-aangeboren hersenletsel

Voor de verrijkgroep geldt dat:

- een kind in groep 6, 7 of 8 zit
- compact en verrijken structureel worden ingezet
- een kind onvoldoende profijt heeft van het onderwijsaanbod op school
- de intelligentiescore op 130 of hoger ligt (op basis van onderzoek niet ouder dan twee jaar)

- een kind wellicht persoonlijkheidskenmerken heeft die onvoldoende zijn ontwikkeld of bijkomende ondersteuningsvragen heeft die zijn ontwikkeling belemmeren

Arrangementen zijn maatwerk

In een aanvraag voor een arrangementaanvraag staat precies wat de aanpak inhoudt en hoe lang en hoe vaak en door wie het arrangement wordt uitgevoerd. Dat kan verschillen per kind – een arrangement kan voor kortere of langere tijd worden ingezet.

- een arrangement wordt toegekend in de vorm van een budget
- met het budget kan de school zelf een onderwijsassistent of leerkracht inzetten of zo nodig een medewerker van Sine Limite inzetten, of kiezen voor een combinatie
- een arrangement kan jaarlijks niet méér kosten dan plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs (maximaal € 8.250 per jaar)
- Sine Limite organiseert jaarlijks één of meerdere verrijkingsgroepen en zet hiervoor een leerkracht in. Voor kinderen met een arrangement voor de verrijkingsgroep wordt dan ook geen budget toegekend aan de school.

Bijlage 9.6 Route van basisschool naar basisschool

Overstappen naar een andere basisschool

Soms lukt het een basisschool niet om een kind die ondersteuning te bieden die het nodig heeft. We wegen dan af of een andere basisschool dit wel kan, of dat een arrangement passend(er) is. Kan een andere basisschool inderdaad antwoord bieden op de ondersteuningsvraag? Willen kind en ouders overstappen? Dan volgen onderstaande stappen.

1 scholen in kaart brengen

Welke basisscholen komen in aanmerking? Ouders en de trajectmedewerker brengen dit in kaart op basis van de ondersteuningsbehoefte van het kind en ouderwensen.

2 belronde langs scholen: wat is waar mogelijk?

De trajectmedewerker belt scholen die in aanmerking komen en koppelt de mogelijkheden terug naar de ouders.

3 scholen bezoeken

Ouders bezoeken de school of scholen van hun keuze om kennis te maken. Zij koppelen hun ervaringen terug aan de trajectmedewerker. Of die gaat op verzoek mee op schoolbezoek.

4 aanmelden bij de basisschool

Ouders melden hun kind aan bij de basisschool van hun keuze en geven de school toestemming om dossiergegevens van hun kind te delen met de nieuwe school. Weigert de basisschool plaatsing? Dan motiveert die dit schriftelijk (zie bijlage 9.2 Zorgplichtroute). Ouders zoeken dan – met ondersteuning van de trajectmedewerker – een andere basisschool.

5 ondersteuning organiseren

De intern begeleider van de nieuwe school organiseert de ondersteuning die het kind straks nodig heeft, in samenspraak met kind, ouders en de nieuwe leraar.

Zo nodig zet de school een eigen ondersteuner in, of een medewerker van Kennis- en dienstencentrum Sine Limite

Is een arrangement nodig, dan vraagt de intern begeleider dit aan, in samenspraak met de trajectmedewerker van de school bij de Commissie TLV

Is langer ondersteuning nodig, dan organiseert de intern begeleider een trajectoverleg

6 startafspraken maken

Ouders en leraar en intern begeleider maken afspraken over het startmoment op de nieuwe school, of over een eventuele wenperiode. De intern begeleider plant een evaluatiemoment met kind, ouders en de intern begeleider van de vorige school.

7 overstap evalueren

Ouders, leraar en intern begeleider evalueren samen met de intern begeleider van de vorige school hoe de overstap naar de basisschool is gegaan.

Bijlage 9.7 – route aanvraag plaatsing in speciaal (basis)onderwijs

Extra ondersteuning buiten de basisschool

Voordat een kind in ons samenwerkingsverband geplaatst kan worden in het speciaal (basis)onderwijs, is er op de basisschool eerst alles aan gedaan om daar de juiste ondersteuning te bieden. Daarvoor is een vaste route, met vaste ondersteuningsoverleggen.

Samen met ouders zoeken leraar, intern begeleider en soms ook medewerkers van het samenwerkingsverband en andere professionals naar verantwoorde praktische oplossingen. We kijken naar wat een kind op school, thuis en in zijn vrije tijd nodig heeft voor zijn ontwikkeling en werken handelingsgericht en oplossingsgericht.

1 in gesprek als er vragen of zorgen zijn

Hebben ouders en/of de leraar vragen of zijn zij bezorgd over de ontwikkeling van een kind? Dan gaan ouders en leraar hierover in gesprek: wat kan een kind helpen?

2 HGPD-intern overleg: wat gaan we doen?

Blijven vragen of zorgen langer bestaan, dan volgt een HGPD-intern overleg met ouders, leraar en intern begeleider. Op verzoek van ouders of school kunnen ook anderen aanschuiven. Bij sommige scholen is de schoolverpleegkundige altijd aanwezig bij het gesprek, dit staat in de Schoolgids.

Voor of tijdens dit overleg vult de intern begeleider het Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP) in met ouders en leraar.

In het POP staan ook afspraken die gemaakt worden: wat gaan leraar/school doen om een kind verder te helpen? Welke zogenoemde 'licht curatieve interventies' zetten we in? Wat kunnen ouders eventueel doen?

Hebben ouders opvoed- of opgroevragen, dan schakelt de intern begeleider de gezinscoach in.

Elk HGPD-intern wordt afgesloten met een vervolgspraak. Er kunnen meerdere HGPD-intern overleggen plaatsvinden.

- Heeft de aanpak het gewenste resultaat? Dan eindigt het HGPD-traject en wordt het POP gesloten.
- Blijven er vragen of zorgen over de ontwikkeling? Dan volgt een trajectoverleg.

3 trajectoverleg: andere of extra ondersteuning organiseren

Is meer nodig voor de ontwikkeling van een kind? Dan komt er een trajectoverleg met ouders, leraar, intern begeleider, trajectmedewerker van Sine Limite, de gezinscoach en de verpleegkundige. Op verzoek van ouders of school kunnen ook anderen aanschuiven.

Zetten we extra ondersteuning in? Dan vult de intern begeleider met ouders in het bestaande POP nu ook het onderdeel ontwikkelingsperspectief (OPP) in.

- Is duidelijk dat een kind eindniveau groep 8 niet gaat halen dan legt de intern begeleider met ouders het uitstroomniveau en gemaakte afspraken vast in het OPP in het POP.
- wordt een kind in zijn ontwikkeling belemmerd door zijn gedrag, dan legt de intern begeleider met ouders gemaakte afspraken vast in het OPP in het POP.
- Is een advies of arrangement nodig? Dan ondertekenen ouders hiervoor een aanvraagformulier en het POP en de intern begeleider verstuurt die naar de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Elk trajectoverleg wordt afgesloten met een vervolgspraak. Er kunnen meerdere trajectoverleggen plaatsvinden.

- Heeft de ondersteuning het gewenste resultaat gehad? Dan eindigt het traject en wordt het POP gesloten.
- Gaat het goed met de ontwikkeling dankzij een arrangement of andere ondersteuning? Dan bespreken ouders, leraar en intern begeleider tussentijds hoe het gaat en plannen zo nodig een trajectoverleg.
- Blijven er vragen of zorgen over de ontwikkeling? Dan kunnen ouders en de intern begeleider een adviesaanvraag doen bij de commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs.

4 aanmelding speciaal (basis)onderwijs

De intern begeleider stuurt naar de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV):

- een aanvraagformulier voor aanmelding speciaal (basis)onderwijs, ondertekend door ouders, intern begeleider en de trajectmedewerker van Sine Limite
- het door ouders ondertekende POP waarin staat waaróm het speciaal (basis)onderwijs de beste ondersteuning kan bieden aan een kind en waarom een andere basisschool dit niet kan. Is de aanvraag voor speciaal onderwijs, dan motiveren ouders en intern begeleider waarom het speciaal basisonderwijs geen optie is voor een kind

De intern begeleider zet het aanvraagformulier en het POP in Kindkans.

Hoe werkt de Commissie TLV?

- De Commissie TLV controleert of de aanvraag compleet is, zoekt zo nodig contact met ouders of school en, plant bespreking van de aanvraag in een vergadering.
- De aanvraag wordt besproken in de TLV-vergadering. Heeft de commissie vragen aan ouders of 'school', dan worden zij uitgenodigd voor deze vergadering, anders niet. (Bij een adviesgesprek zijn ouders, intern begeleider en eventuele andere deskundigen altijd aanwezig.)
- De commissie bekijkt of de route juist is gevolgd en toetst de aanvraag aan criteria die gelden voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs (zie hiervoor bijlage 9.4).
- Is plaatsing in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs het meest passend? Dan bepaalt de commissie een termijn voor tijdelijke plaatsing en informeert de intern begeleider over het besluit.
- De school informeert ouders over het besluit.

Bijlage 9.8 – Criteria voor (tijdelijke) plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs

Naar het speciaal (basis)onderwijs

Voor een arrangement of andere extra ondersteuning op de basisschool of in het speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De Commissie TLV kijkt naar de ontwikkelingsbehoefte en wat voor dit kind in zijn omstandigheden het meest passend is en neemt dan een besluit over toekenning.

Uitgangspunt

Een TLV is nodig voor een arrangement of andere extra ondersteuning op de basisschool of in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

We kijken éérst wat mogelijk is op de basisschool met basisondersteuning of extra ondersteuning, bijvoorbeeld een arrangement.

Is de basisschool onvoldoende passend? Dan kijken wij eerst wat mogelijk is op een andere basisschool. Lukt dit niet, dan is er extra ondersteuning in het speciaal basisonderwijs – eventueel ook met een arrangement. Hiervoor kan een TLV worden afgegeven.

Is speciaal basisonderwijs onvoldoende passend, dan is extra ondersteuning in het speciaal onderwijs mogelijk. Hiervoor kan een TLV worden afgegeven.

We spreken altijd een plaatsingstermijn af en kijken regelmatig of terugplaatsing of overstappen van speciaal onderwijs naar speciaal basisonderwijs of basisonderwijs mogelijk is. De ontwikkeling van het kind en zijn ondersteuningsbehoefte staan daarbij voorop.

Voor plaatsing in het speciaal onderwijs geldt bekostiging die gekoppeld is aan categorieën, waarvoor wij in ons samenwerkingsverband criteria hebben afgesproken (zie ook volgende pagina):

- voor speciaal onderwijs categorie 1
- voor speciaal onderwijs categorie 3

* Vanaf deze planperiode is categorie 2 geïntegreerd in categorie 1 (in de vorige planperiode kenden wij een aparte categorie 2). Kinderen in het speciaal onderwijs met een TLV categorie 1 krijgen nu zo nodig een extra arrangement.

Criteria en categorieën

Wat zijn de criteria waar de Commissie TLV naar kijkt? Let op: toekenning van een TLV gebeurt alleen als sprake is van méér dan één criterium.

Welke kinderen kunnen in aanmerking komen voor het speciaal basisonderwijs?

- kinderen met een cognitieve beperking
- de ondergrens is een IQ van 50
- heeft een kind een IQ tussen 50 en 70, dan moet hij op andere gebieden compenseren (denk aan sociale zelfredzaamheid of sociaal-emotionele ontwikkeling)
- kinderen met een disharmonisch IQ-profiel (vaak een leerstoornis)
- kinderen die ondersteuning nodig hebben voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling
- kinderen die belemmerd worden in hun ontwikkeling vanwege hun gedrag
- kinderen met psychiatrische vragen
- kinderen met epilepsie
- kinderen met een motorische beperking
- kinderen die langdurig ziek zijn

Welke kinderen kunnen in aanmerking komen voor speciaal onderwijs categorie 1?

- zeer moeilijk lerende kinderen
- een IQ lager dan 60
- een IQ tussen de 60 en 75 met geringe sociale zelfredzaamheid
- langdurig zieke kinderen
- met een leerachterstand
- weinig zelfredzaamheid
- kinderen met epilepsie
- die extra ondersteuning nodig hebben bij plannen en organiseren – vergelijkbaar met kinderen met niet-aangeboren hersenletsel
- kinderen met zeer belemmerende gedragsproblemen
- kinderen met zeer belemmerende ontwikkelingsproblemen
- kinderen met zeer belemmerende psychiatrische problemen
- kinderen met zeer belemmerende motorische beperkingen

Soms is zeer intensieve begeleiding nodig. Dan krijgen kinderen in ons samenwerkingsverband een TLV categorie 3 toegekend. Welke kinderen kunnen hiervoor in aanmerking komen?

- kinderen die ernstig belemmerd worden in hun ontwikkeling/het onderwijs door één of meerdere stoornis(sen)
- kinderen die zeer weinig (sociaal) zelfredzaam zijn en (volledig) afhankelijk zijn van anderen om zich in het dagelijks leven en het onderwijs te redden
- kinderen met een IQ lager dan 35
- kinderen met ernstige epilepsie die veel ondersteuning nodig hebben (denk aan kinderen die vanwege hun ziekte steeds meer achteruitgaan in ontwikkeling)
  - Kijk op www.sopdeventer.nl voor meer informatie over scholen voor speciaal (basis)onderwijs in ons samenwerkingsverband.
  - Kijk op www.sinelimite.nl voor meer informatie over TLV.

Bijlage 9.9 Route van speciaal (basis)onderwijs naar basisschool

Overstappen naar de basisschool

Plaatsing in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs is in ons samenwerkingsverband altijd tijdelijk. We volgen de ontwikkeling van een kind goed en stemmen regelmatig af of een kind nog het best passende onderwijs op de best passende plek krijgt.

Kan een basisschool ook antwoord bieden op zijn ondersteuningsbehoefte? Willen kind en ouders terug of overstappen? Dan volgen wij onderstaande stappen.

1 scholen in kaart brengen

Welke basisscholen komen in aanmerking? Ouders, leraar en intern begeleider brengen dit in kaart op basis van ouderwensen en ondersteuningsbehoefte van het kind.

2 belronde langs scholen: wat is waar mogelijk?

De intern begeleider belt scholen die in aanmerking komen en koppelt de mogelijkheden terug naar de ouders.

3 scholen bezoeken

Ouders bezoeken de school of scholen van hun keuze om kennis te maken. Zij koppelen hun ervaringen terug aan de leraar en intern begeleider. Of die gaat op verzoek mee op schoolbezoek.

4 aanmelden bij de basisschool

Ouders melden hun kind aan bij de basisschool van hun keuze en geven de school toestemming om dossiergegevens van hun kind te delen met de nieuwe school.

Weigert de basisschool plaatsing? Dan motiveert die dit schriftelijk (zie werkproces zorgplicht). Ouders zoeken dan – met ondersteuning van de intern begeleider en zo nodig een medewerker van het kennis- en dienstencentrum – een andere basisschool.

5 ondersteuning organiseren

De intern begeleider van de nieuwe school organiseert de ondersteuning die het kind straks nodig heeft - in samenspraak met kind, ouders en de nieuwe leraar.

- zo nodig wordt de eigen ondersteuner ingezet, of de (gespecialiseerde) uitvoerder van kennis- en dienstencentrum Sine Limite
- is een arrangement nodig, dan vraagt de intern begeleider hiervoor in samenspraak met de trajectmedewerker van de school, een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan – terugkoppeling volgt via Kindkans
- is langer ondersteuning nodig, dan organiseert de intern begeleider een trajectoverleg

6 startafspraken maken

Ouders en leraar/intern begeleider maken afspraken over het startmoment of een eventuele wenperiode.

De intern begeleider plant een evaluatiemoment met kind, ouders en de intern begeleider van de vorige school.

7 overstap evalueren

Ouders, leraar en intern begeleider evalueren samen met de intern begeleider van de vorige school hoe de overstap naar de basisschool is gegaan.

- Ouders kunnen altijd advies vragen bij het loket van het kennis- en dienstencentrum.

Bijlage 9.10 – Groeiregeling

Ondersteuning kinderen gewaarborgd

Heeft een school voor speciaal (basis)onderwijs te maken met een sterk wisselend leerlingenaantal en kan de school daardoor niet de ondersteuning bieden die een kind nodig heeft en heeft het schoolbestuur aantoonbaar onvoldoende reserves³? Dan is er de Groeiregeling.

Krijgt het speciaal basisonderwijs tussen 1 oktober en 1 februari zoveel kinderen doorverwezen dat het totaal aantal leerlingen hoger uitkomt dan op de teldatum van 1 oktober? Dan compenseert Sine Limite dit en betaalt basisbekostiging voor de extra leerling(en) voor de periode 1 februari – 1 augustus in datzelfde jaar.

Voor het speciaal onderwijs geldt dezelfde groeiregeling. Naast de basisbekostiging wordt ook personele en materiële kosten voor intensieve ondersteuning betaald.

- Teldatum: 1 februari, op basis van administratie Sine Limite (aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen en Kijkglas).
- Voor de groeiregeling is jaarlijks een bedrag gereserveerd in de begroting van het samenwerkingsverband.

---

³ volgens de laatste financiële bestuurs-managementrapportage

Bijlage 9.11 Begroting

Toelichting op de begroting

03 Baten: het samenwerkingsverband ontvangt geld van de rijksoverheid en van de gemeente. Het geld van de rijksoverheid moeten we besteden aan passend onderwijs. De gemeente geeft bij elke subsidie aan waaraan we het moeten besteden.

811130: schoolmaatschappelijke middelen worden toegekend op basis van de schoolgewichten. We besteden dit geld aan combinatiefunctionarissen, waardoor de gemeente en de landelijke overheid ook geld beschikbaar stellen voor combinatiefunctionarissen. Combinatiefunctionarissen zijn medewerkers van het Sportbedrijf, de Leeuwenkuil en Raster en versterken het 'normale leven'. Zij doen activiteiten met kinderen op scholen en in hun vrijetijd. De uitgaven staan onder 412345.

811132: lichte ondersteuning zijn de middelen voor basisondersteuning.

811133: zware ondersteuning zijn de middelen die zijn gebaseerd op het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en rugzakken per 1 augustus 2011. Deze middelen worden in de loop van de jaren teruggebracht naar het landelijk gemiddelde op 1 augustus 2011 (verevening).

811135: sbo 2 procent zijn de middelen die door de rijksoverheid betaald worden voor 2 procent van het aantal leerlingen van het samenwerkingsverband. Dit geld is bestemd voor Panta rhei (453005). Deze middelen zijn bestemd voor de bekostiging van personeel.

811136: dit zijn wettelijk vastgestelde bedragen, bestemd voor lokalen, meubels en leerpakketten.

811137: als samenwerkingsverband betalen wij ook plaatsing in het speciaal onderwijs – daarvoor zijn wettelijke bedragen vastgesteld voor lokalen, meubels en leerpakketten.

856000: het samenwerkingsverband heeft een contract afgesloten bij Lexima voor Sprintplus en BOUW!. Scholen betalen een deel van de licenties.

3.2 en 3.5: dit zijn de inkomsten uit subsidies van de gemeente. In de begroting zijn ze opgenomen maar het is niet zeker of deze middelen ook de komende jaren binnenkomen. Ze worden jaarlijks aangevraagd en toegekend. Het grootste deel van de subsidies staat ook als uitgaven benoemd, waardoor deze bedragen geen invloed hebben op het resultaat (444630). Uit een kleiner deel betalen we medewerkers van Sine Limite (444620 en 444610).

04 Lasten: hieronder worden de uitgaven toegelicht.

412200: dit bedrag besteden we aan inhuur van personeel om een wachtlijst IQ-aanvragen weg te werken of andere soortgelijke knelpunten op te lossen.

412330: de meeste medewerkers van Sine Limite zijn in dienst bij Panta rhei. De kosten die Panta rhei maakt voor deze werknemers worden gefactureerd aan Sine Limite.

412355: dit is de Commissie TLV. De school van de directeur die voorzitter van de TLV is ontvangt een vergoeding van € 5.500 op jaarbasis. Verder betalen we hier het secretariaat en de orthopedagoog van Sine Limite uit.

412356: de scholen van de directeuren die in de stuurgroep zitten ontvangen € 175 per vergadering. De school van de directeur die voorzitter is van de stuurgroep ontvangt € 3.800.

412357: de scholen van leerkrachten of intern begeleiders die deelnemen aan werkgroepen en kennisgroepen ontvangen € 175 per bijeenkomst.

412400 en 412405: het Kennis-en dienstencentrum van Sine Limite organiseert Sinemiddagen en scholing voor leerkrachten, intern begeleiders, directeuren en andere medewerkers van de scholen.

412406: medewerkers van het Kennis-en dienstencentrum scholen zich ook voortdurend. De cursussen en opleidingen betalen we uit dit bedrag.

441100 en 441101: dit zijn de kosten voor de contracten met Lexima en Perspectief op School (POS).

444100: Dit zijn de middelen voor arrangementen voor leerlingen op de basisschool.

444150: als een leerling uit ons samenwerkingsverband op een school voor speciaal basisonderwijs in een ander samenwerkingsverband onderwijs volgt, moeten wij het wettelijk vastgestelde bedrag aan die school betalen. Dit heet grensverkeer.

452100 en 452200: voor leerlingen die tussen 1 oktober en 1 februari van de basisschool naar het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs gaan, moet het samenwerkingsverband de plaatsing aan de betreffende school betalen, volgens een wettelijk vastgesteld bedrag.

453000: dit is het bedrag dat bestemd is voor de basisscholen voor versterking van hun basisondersteuning. Jaarlijks wordt € 850.000 begroot. De komende jaren kunnen we dit bedrag uitkeren. De jaren 2018 tot en met 2020 is dit zelfs meer. Dit bedrag wordt met name beïnvloed door het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs. In 2016 en 2017 sloten we het jaar af met een positiever resultaat dan begroot. Dit bedrag is toen als innovatiefonds ingezet. Scholen kunnen een beroep op dit fonds doen door een aanvraag in te dienen.

453001: de landelijke overheid betaalt rechtstreeks aan het speciaal basisonderwijs voor maximaal 2 procent van het totaal aantal leerlingen in ons samenwerkingsverband. Omdat er méér leerlingen naartoe gaan, moeten wij dit aanvullen uit ons budget. Daarvoor zijn wettelijke bedragen vastgesteld.

[Zie de begroting op de volgende pagina.](#)

Begroting Sine Limite	Jaren			
	2018	2019	2020	2021
03 Baten	€ 4.977.851	€ 5.023.981	€ 4.860.786	€ 4.703.971
3.1 Rijksbijdragen	€ 4.735.426	€ 4.781.556	€ 4.616.361	€ 4.459.546
3.1.1 OCW	€ 4.735.426	€ 4.781.556	€ 4.616.361	€ 4.459.546
811130 RV schoolmaatschappelijk werk risicoleerling	€ 43.863	€ 43.863	€ 43.863	€ 43.863
811132 RV lichte ondersteuning personeel	€ 1.412.353	€ 1.389.488	€ 1.410.142	€ 1.398.425
811133 RV zware ondersteuning personeel	€ 2.153.402	€ 2.246.158	€ 2.075.947	€ 1.939.211
811135 RV SBO 2%	€ 834.552	€ 824.716	€ 834.962	€ 827.871
811136 RV lichte ondersteuning materiële instandhouding	€ 64.122	€ 66.169	€ 65.621	€ 65.073
811137 RV zware ondersteuning materiële instandhouding	€ 227.134	€ 211.162	€ 185.826	€ 185.103
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 234.425	€ 234.425	€ 234.425	€ 234.425
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
821000 Subsidie gemeente	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	€ 198.425	€ 198.425	€ 198.425	€ 198.425
822000 Overige subsidie	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
822100 Baten ID-banen	€ 18.425	€ 18.425	€ 18.425	€ 18.425
3.5 Overige baten	€ 8.000	€ 8.000	€ 10.000	€ 10.000
3.5.6 Overige (overige baten)	€ 8.000	€ 8.000	€ 10.000	€ 10.000
856000 Diverse baten tbv schoolexploitatie	€ 8.000	€ 8.000	€ 10.000	€ 10.000
04 Lasten	€ 4.967.851	€ 5.013.981	€ 4.850.786	€ 4.693.971
4.1 Personeelslasten	€ 1.569.583	€ 1.478.135	€ 1.478.135	€ 1.478.135
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	€ 18.420	€ 18.420	€ 18.420	€ 18.420
412200 Kosten inhuur/inleen personeel	€ 18.420	€ 18.420	€ 18.420	€ 18.420
4.1.2.3.4.1.2.3 - Overige	€ 1.476.163	€ 1.384.715	€ 1.384.715	€ 1.384.715
412319 Kosten BGZ en Arbozorg	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
412330 Overige personele lasten	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
412345 Kosten schoolmaatschappelijk werk SMT	€ 43.863	€ 43.863	€ 43.863	€ 43.863
412354 Zorgteam	€ 1.269.300	€ 1.177.852	€ 1.177.852	€ 1.177.852
412355 Coördinatiegroep	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
412356 Stuurgroep	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000
412357 Werkgroepen/Kennisgroep	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
412358 Administratie/secretariaat	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
412368 Kosten kerstpakketten etc	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
4.1.2.4 Scholing en opleiding	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
412400 Kosten nascholing	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
412405 Scholing/cursussen	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
412406 scholing zorgteam	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
4.2 Afschrijvingen	€ 7.308	€ 7.160	€ 7.160	€ 7.160
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	€ 7.308	€ 7.160	€ 7.160	€ 7.160
4.3 Huisvestingslasten	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000
4.3.1 Huur	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
431000 Huur	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
4.3.5 Schoonmaakkosten	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
435100 Afvalverwerking	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
4.4 Overige lasten	€ 791.441	€ 832.775	€ 832.775	€ 832.775
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	€ 84.250	€ 84.250	€ 84.250	€ 84.250
441000 Reproductiekosten	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
441100 ICT Licenties	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
441101 ICT onderhoudscontracten	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000	€ 28.000
441200 Portokosten	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
441205 Kantoorartikelen	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
441210 Telefoonkosten	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
441300 Bestuurskosten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
441400 Advieskosten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
441451 Honorarium andere controle opdrachten	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
441550 Reiskosten	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
441600 Administratiekosten onderwijsbureau	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500	€ 10.500
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur kleine aanschaffingen >1 jr	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
442100 Kleine aanschaffingen inventaris (<€500)	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
442110 Kleine aanschaffingen ICT (<€500)	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
4.4.2.2 Leermiddelen kleine aanschaffingen >1 jr	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500
442200 Onderwijsleerpakket Verbruik	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
442210 ICT leermiddelen	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
4.4.4 Overige (overige lasten)	€ 699.691	€ 741.025	€ 741.025	€ 741.025
444100 Projecten/activiteiten	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
444106 project communicatieplan	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
444150 Overdracht grensverkeer	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
444202 Overdracht SBO ivm tussentijdse groei	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
444260 Kosten ondersteuningsplan	€ 34.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
444300 Abonnementen/vakliteratuur	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
444301 Contributies	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
444350 Verzekeringen	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
444420 Activiteiten	€ 36.666	€ 88.000	€ 88.000	€ 88.000
444610 Overige kosten subsidie OCW niet geoormerkt	€ 18.425	€ 18.425	€ 18.425	€ 18.425
444620 Overige kosten subsidie gemeente	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
444630 Kosten overige subsidie	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
444800 Representatiekosten	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
444805 Huishoudelijke uitgaven	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
444810 Bankkosten	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600
4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	€ 2.572.519	€ 2.668.911	€ 2.505.716	€ 2.348.901
4.5.2.1 vso/so	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
452100 Inkomensoverdracht groei SO	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
4.5.2.2 sbo	€ 110.144	€ 110.144	€ 110.144	€ 110.144
452200 Inkomensoverdracht groei SBO	€ 110.144	€ 110.144	€ 110.144	€ 110.144
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	€ 2.387.375	€ 2.483.767	€ 2.320.572	€ 2.163.757
453000 Inkomensoverdracht regulier budget	€ 1.092.747	€ 1.125.351	€ 995.875	€ 857.336
453001 Inkomensoverdracht SBO>2%	€ 460.076	€ 533.700	€ 489.735	€ 478.550
453005 Inkomensoverdracht SBO 2%	€ 834.552	€ 824.716	€ 834.962	€ 827.871
Resultaat	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Bijlage 9.12 Risicoanalyse

Risico's die wij dankzij ons weerstandsvermogen kunnen opvangen

Onderwerp	Risico	Kwantificering risico
inkomsten	het Rijk bezuinigt op de budgetten van de samenwerkingsverbanden en Sine Limite heeft tijd nodig om haar uitgavenpatroon hierop aan te passen (bijvoorbeeld in verband met personele verplichtingen)	€ 200.000
kennis- en dienstencentrum	de hoeveelheid (aan)vragen blijkt te laag begroot. Er zijn meer arrangementen, interventies en/of onderzoeken nodig dan gepland. Er moeten extra kosten gemaakt worden om de zorgplicht te realiseren	€ 100.000
personeel	personele risico's zijn vacatures die met interim-personeel ingevuld moeten worden, kosten voor mogelijke arbeidsconflicten of langdurig verzuim	€ 350.000
speciaal (basis)onderwijs	de (tussentijdse) verplichte afdrachten aan speciaal (basis)onderwijs vallen hoger uit dan begroot	€ 200.000
taalonderwijs aan nieuwkomers	onderwijs aan nieuwkomers vraagt om extra ondersteuning en zorg. De schoolbesturen zien onderwijs aan nieuwkomers als een bovenschools passend onderwijs arrangement en daarmee als een gezamenlijke verantwoordelijkheid	€ 50.000
commissie TLV	de tijdsbesteding van de commissieleden blijkt te laag begroot en/of er zijn meer bezwaarprocedures dan begroot. Er moet daarom extra capaciteit worden ingehuurd	€ 50.000
Totaal		€ 950.000

Omdat het zeer onwaarschijnlijk is dat we met alle tegenvallers tegelijk te maken krijgen, volstaan wij met een weerstandsvermogen van €750.000,-.

